VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 107 — Vol. XLVIII vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Torstaina, syysk. 10 p. 1964 Thursday, Sept. 10, 1964

INCOn työläisille uusi työehtosopimus Thompsonissa

28 päivää kestäneen lakon jälkeen Steelworkers-unio allekirjoitti sopimuksen jokseenkin samoin ehdoin kuin yhtiön taholta tarjottiin

Thompson, Man. — Noin 450 International Nickel-yhtiön täkäläistä työläistä palasi työhön eilen päivävuorolle oltuaan lakossa 28 päivää.

Viime tiistaina allekirjoitettiin yhtiön ja sen täällä olevaa 1,800 työläistä edustavan union välinen sopimus, minkä mukaisesti yhtiön $185,000 000 maksava kaivos ja jalostuslaitos voi nyt jälleen ryhtyä toimintaan.

Thompson sijaitsee noin 400 mailia pohjoiseen Winnipegistä.

Steelworkers-union virkailijat sanovat, ettei ole olemassa mitään mahdollisuuksia arvioida kuinka monta niistä työläisistä, jotka lähtivät pois tästä kaivoskylästä lakon kuluessa, voi palata töihin.

United Steelworkers of America-union virkailijat ilmoittivat, että työläiset olivat hyväksyneet 375 äänellä 66 vastaan sopimusehdotuksen, joka oli jokseenkin samanlainen kuin yhtiön taholta oli esitetty elokuun 12 päivänä.

Steelworkers-union edustaja kertoi sanomalehtimiehille, että tärkeimpinä kysymyksinä oli maakuntahallituksen vakuutteet siitä, että sillä taholla tultaisiin tutkimaan mistä johtuvat korkeat elinkustannukset täällä ja miten voitaisiin rakentaa maantie täältä Winnipegiin.

Se, että verrattain pieni luku työläisiä oli osallistunut äänestykseen työehtosopimuksen hyväksymiseksi tai hylkäämiseksi on selvästikin osoitus siitä, että suuri joukko työläisiä oli lähtenyt tästä kaivoskylästä.

International Nickel-yhtiön varapresidentti F. F. Todd kertoi sanomalehtimiehille, että yhtiön ja union välisessä työehtosopimuksessa oli luvattu hetikohtainen 5 prosentin palkankorotus työläisille, minkä lisäksi edelleen 3 prosenttia ensi maaliskuussa ja edelleen 3½ prosenttia maaliskuun 1 päivänä 1966. Sopimusaika päättyy maaliskuussa vuonna 1967 — siis kolmen vuoden sopimusaika.

Tämän sopimusajan kuluessa työläiset voivat saavuttaa $2.26½ perustuntipalkan, joka ennen sopimuksen allekirjoittamista oli $2.03½ tunnilta.

Sopimuksen mukaan maksetaan lisäksi $100 hyvitystä kaikille niille työläisille, jotka olivat yhtiön palkkalistalla ennen viime huhtikuuta ja suhteellisesti vähemmän heille, jotka liittyivät yhtiön palvelukseen myöhemmin.

Tämä oli ensimmäinen työehtosopimus, jonka Steelworkers-unio on allekirjoittanut INCOn kanssa täällä. Työläiset olivat aikaisemmin työssä Mine Mill-union yhtiön kanssa allekirjoittaman sopimuksen mukaisesti. Steelworkers-unio valloitti työläisten edustamisoikeudet v. 1962.

Yhtiön virkailijat arvioivat, että kaivoksen ja sulattimon uudelleen toimintaan saattamiseksi tarvitaan ehkä kuusi viikkoa aikaa. He ovat luvanneet lähettää kirjeitä tästä kaivoskylästä lähteneille työläisille ilmoittaen koska heidän olisi palattava töihinsä — jos he niin katsovat parhaaksi.

Union taholta tähdennettiin, että työläiset ovat osaltaan valmiita palaamaan töihin tänne vain siitä syystä, että maakuntahallituksen taholta on annettu lupaus, että tullaan tutkimaan miksi elinkustannukset ovat niin korkeat täällä.

Suurena pettymyksenä useille työläisille on se, että unio oli allekirjoittanut kolmivuotisen sopimuksen vaikka saman yhtiön työläisten puolesta oli allekirjoitettu Sudburyssa ja Port Colbornessa, Ontariossa, kaksivuotiset sopimukset. Näiden työläisten työehtosopimukset päättyvät kesällä v. 1966.

Uusdemokraattien johtaja ehdotti sovintoa Canadan lippukysymyksessä

Ottawa. — Uuden demokraattisen puolueen johtaja T. C. Douglas esitti alahuoneessa tiistaina vetoomuksensa pääministeri Pearsonille ja oppositiojohtaja Diefenbakerille kehoittaen heitä lopettamaan erimielisyyksiensä esittämisen ja työskentelemään kohti sovinnon aikaansaamista pitkälle venyneessä Canadan lippukysymyksessä. Douglas esitti vetoomuksensa sen jälkeen kun parlamentin alahuone oli jo toisen kerran hyljännyt ehdotuksen lippukysymyskeskustelun lopettamisesta.

Douglastin kompromissiehdotuksen mukaisesti valittaisiin 15-jäseninen valiokunta harkitsemaan kysymystä suljettujen ovien takana ja ilmoittamaan päätöksestään vähintään 60 päivän kuluttua, joka aikamäärä voisi olla lyhyempi tai pitempi, riippuen puoluejohtajan aikaisemmasta sopimuksesta.

Uusdemokraattien johtajan ehdotuksen mukaisesti puoluejohtajat voisivat kokoontua uudelleen juuri ennen valiokunnan raportin antamista ja sopia siitä kuinka kauan asiasta voitaisiin keskustella parlamentin alahuoneessa.

Uusdemokraattinen johtaja Douglas esitti ehdotuksensa heti sen jälkeen kun parlamentin alahuone oli hyljännyt äänin 85—64 ehdotuksen, että keskustelu lippukysymyksestä keskeytettäisiin.

Ehdotus lippukysymyskeskustelun lopettamiseksi esitettiin social credit puolueen quebeciläisten taholta sillä väitteellä, että sen kysymyksen käsittelyllä vain aikaansaatiin hajaannusta maassa sen sijaan, että olisi aikaansaatu yhtenäisyyttä.

Mr. Douglas, joka on itse syntynyt Britanniassa, sanoi, ettei hän ollut saapunut Canadaan rakentaakseen "uutta pientä Britanniaa", vaan auttamaan Canadan rakentamisessa. Tämä oli ilmeisestikin vihjaus siihen suuntaan, että konservatiivisella taholla on kannatettu Britannian vallanalaisuutta muistuttavan lipun hyväksymistä Canadalle.

Hän sanoi, että Canadan lipun tulisi olla symbolina Canadan kansan tulevaisuuden toiveista ja tavoitteista.

Uusdemokraattinen johtaja tähdensi, että jos hallituksen taholta kiellettäisiin ylimielisesti keskustelu asiasta — ilman parlamentin alahuoneen suostumusta — niin se voisi johtaa tilanteeseen, missä puolueiden välinen "kylmä sota" voisi aikaansaada tilanteen, minkä vallitessa voitaisiin unhoittaa kaikki muut parlamentin tehtävät.

Toisena mahdollisena umpikujasta ulospääsytienä hän mainitsi sen, että parlamentti voitaisiin hajoittaa, ja julistaa uudet vaalit, mutta se voisi johtaa Canadan englanninkielisten ja Canadan ranskankieltä puhuvien ihmisten välisissä suhteissa tilanteeseen, mitä ei voitaisi korjata ehkä 25 vuoteen.

Mr. Douglas oli täten sitä mieltä, että ainoa ulospääsy tilanteesta oli se, että riitapuolet pääsisivät sovintoon ja alistaisivat asian käsiteltäväksi parlamenttaariselle valiokunnalle.

Hän ehdotti, että sellaiseen valiokuntaan nimitettäisiin 7 liberaalia 5 konservatiiviä, social credit puolueesta, uudesta demokraattipuolueesta ja social credit puolueesta eronneesta social credit rallysta (quebecilaisesta) yksi kustakin.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Riverdalen vaalipiirissä pidetään tänään Ontarion lainlaatijakunnan täytevaalit, joissa entinen evankelista Charles Templeton toivoo tulevansa valituksi liberaalipuolueen ehdokkaana. Vastoin aikaisemmin ilmaisemaansa aikomusta, hän nyt sanoo olevansa valmis pyrkimään liberaalien maakuntajohtajaksi ensi viikolla pidettävässä liberaalien kokouksessa vaikka häntä ei tänään valittaisikaan lainlaatijakuntaan.

Miami. — Hirmumyrsky Dora riehui tänä aamuna 100 mailin tuntinopeudella puhaltavin tuulineen Floridan koillisella rannikolla. Myrsky aiheutti huomattavaa tuhoa St. Augustinessa, missä mitattiin sataneen 15 tuumaa vettä.

Singapore. — Eilen illalla ilmoitettiin, että brittiläisiä sotilaita oli saapunut tänne valmiina Malesian puolustamiseksi väitetyltä indonesialaisten sissien hyökkäykseltä.

Addis Ababa. — Täällä koolla olevassa Afrikan yhtenäisyyskongressissa on vaadittu jotta palkkasoturien olisi lähdettävä Kongosta, missä ne ovat tukemassa Leopoldvillen hallitusta maan kapinallisten julistettua Kongon Kansantasavallan olemassaolon.

Nuorukainen "kuoli kahdesti"

Toronto. — Eräs 18 vuoden ikäinen scarborolainen nuorukainen 'kuoli kahdesti' viime viikonvaihteessa vammoista, joita hän oli saanut moottoripyöräonnettomuudessa.

Manse Roadilla asunut Richard Baker oli lääkärien ilmoituksen mukaisesti kliimillisesti kuollut viime lauantaiaamuna kun hänet kuljetettiin Scarboron sairaalaan, missä lääkärit saattoivat hänet uudelleen henkiin. Kuitenkin hän oli saanut niin vakavia päävammoja moottoripyörän ja erään auton yhteentörmäyksessä, että kuitenkin kuoli sunnuntaina. Moottoripyörällä matkalla ollut toinen nuorukainen sai vain vähäisempiä vammoja.

Vasemmistolaiset kaatoivat Keralan (Intian) osavaltion hallituksen

New Delhi. — Intian pääministeri Lal Badahur Shastrin johtama hallitus kaatui Keralan osavaltiossa tällä viikolla vasemmistolaisten aineksien johtaman opposition esittäessä epäluottamuslause-ehdotuksensa, joka hyväksyttiin osavaltion lainlaatijakunnassa äänin 72 — 50 ja 15 vallassa olleen kongressipuolueen jäsenen liittyessä niihin lainlaatijakunnan jäseniin, jotka kannattivat epäluottamuslauseen antamista.

Shastrin edessä on samalla mahdollisuus, että hän joutuu keräämään puoluevoimansa mahdollisen koko Intian parlamentille esitettävän epäluottamuslause-ehdotuksen varalta.

Täten Shastrin edessä on vaihtoehtona joko Keralan osavaltion hallitsemisen antaminen kommunistien käsiin tai osavaltion asioiden käsitteleminen yksinomaan keskushallituksen kautta — presidentin hallitsemisluvalla.

Osavaltion kuvernööri hyväksyi osavaltion pääministeri Puthur Raman Sankarin eronpyynnön sen jälkeen kun oli todettu, että hänen johtamansa hallitus oli eronnut toimestaan ja lainlaatijakunta oli keskeyttänyt istuntonsa.

Mielenkiintoista tässä yhteydessä on, että viisitoista vallassa olleen kongressipuolueen jäsentä oli äänestänyt opposition kanssa arvostelulausunnon antamiseksi.

Tämä oli ensimmäinen kerta sitten Intian Britannian vallanalaisuudesta vapautumisen vuonna 1947, että mikään hallitus, niin osavaltiollinen kuin kansallinenkaan, oli pakoitettu pois vallasta parlamenttaarisin toimenpitein.

Keralan osavaltion hallituksen arvostelu on tarkkailijain selostuksien mukaan suuri vastoinkäyminen Intian pääministeri Lal Badahur Shastrin arvovaltaisuudelle. Hän on ollut jatkuvasti vasemmistolaisten arvostelun kohteena — ja saman aikaisesti oikeistolaisten hindujen arvostelujen kohteena parlamentissa. Shastrin johtamaa hallitusta on arvosteltu jokseenkin kovakouraisesti siitä, että Intiassa on ollut viimeaikoina vallitsemassa jokseenkin rasittava ravintopula.

Tämän lisäksi on ollut todettavissa jotta elintarvikkeiden hinnat ovat kohonneet. Opposition taholta oli suunniteltu jotta ehdotettaisiin joko tänään tai huomenna epäluottamuslausunnon hyväksymistä.

Joidenkin tarkkailijain selostuksien mukaisesti vielä ei ole varmaa josko hallitus tulisi lopullisesti kaatumaan vasemmistolaisten aineksien vaatiessa täydellistä epäluottamuslausuntoa. Kuitenkin on todettavissa, että kommunistit, sosialistit ja jotkut kongressipuolueen jäsenet ovat sitä mieltä, että hallitus ei ole suorittanut tehtäviään kansan vaatimuksia vastaavasti. Arvostelulausuntoa kannattaneet kongressipuolueen jäsenet sanovat, että he olivat kannattaneet sitä siitä syystä, että heidän mielestään kongressipuolueen muodostama hallitus oli väärin käyttänyt asemaansa.

Vielä ei ole joidenkin tarkkailijain mielestä varmuutta siitä, että Keralassa muodostettaisiin kokoomushallitus sen sijaan, että tehtäisiin uusi yritys kongressipuolueen hallituksen muodostamiseksi, mutta kuitenkin on olemassa merkkejä siitä, että vasemmistolainen liike on kehittymässä.

Joissakin tiedoituksissa kerrotaan siitä mahdollisuudesta, että Intian keskushallitus voinee käyttää valtuuksiaan osavaltion saattamiseksi keskushallituksen vallanalaisuuteen saattamiseksi. Näin voinee tapahtua vielä tänään ja osavaltion keskushallituksen vallanalaisuudessa oleminen voinee kestää ensi helmikuuhun asti jolloin olisi toimitettava osavaltion lainlaatijakunnan uudet vaalit.

Kerala on ainoa Intian osavaltio, missä on ollut hallituksessa minään aikana mikään muu kuin kongressipuolue. Kommunistipuolue pääsi hallitukseen vuonna 1957, mutta vähemmän kuin kaksi vuotta myöhemmin keskushallitus julisti, että osavaltion hallitus ei ollut kykenevä hallitsemaan ja niin määrättiin osavaltio keskushallituksen valvonnanalaisuuteen.

Tämä tapahtui vuonna 1959. Vuonna 1960 toimitetuissa vaaleissa palautettiin kongressipuolueen muodostama hallitus, joka oli vallassa vielä viime tiistaiseen saakka.

Chryslerin työläiset voittivat

Detroit. — Chrysler-autoyhtiön ja sen 74,000 työläistä edustavan United Auto Workers-union kesken päästiin eilen sovintoon uudesta työehtosopimuksesta vain muutamia minuutteja ennen kuin autotyöläiset olivat lupautuneet yhtyä lakkoon kello 11 aikana aamulla.

Autotyöläisten union presidentti Walter Reuther sanoi, että sopimus oli "historiallisin" Yhdysvaltain työväenliikkeen historiassa.

Reutherin selostuksen mukaan uudessa työehtosopimuksessa varataan aina $400:iin nouseva kuukausieläke työläisille, jotka ovat olleet yhtiön palveluksessa 30 vuotta ja ovat saavuttaneet 60 ikävuotta.

Union presidentti sanoi edelleen, että neuvottelijat olivat vielä tutkimassa työehtosopimuksen sanamuotoa, mutta tähän mennessä oli jo päästy sopimukseen tärkeimmistä kohdista.

Ellei yhtiö olisi suostunut allekirjoittamaan uutta sopimusta, niin se olisi merkinnyt sitä, että työläiset olisivat ryhtyneet lakkoon yhtiön 40 tehtaalla 12 osavaltiossa hetkellä, jolloin juuri ollaan valmistautumassa v. 1965-mallisten autojen tuotantoon.

Kiina torjui USAn syytökset "yllytyksestä"

Peking. — Kiina syytti viikko sitten tiistaina Yhdysvaltoja yrityksestä muuttaa Kongo "toiseksi Etelä-Vietnamiksi", ilmoitti uutistoimisto Uusi Kiina.

Kiinan ulkoministeriön julkaisemassa lausunnossa sanotaan, että Yhdysvallat on panetellen syyttänyt Kiinaa Kongon asioihin puuttumisesta ja kapinan yllyttämisestä Kongossa.

— Tämä on valhetta. Kiinan hallitus ja kansa tuomitsevat voimakkaasti Yhdysvaltain imperialistien häpeämättömän toiminnan ja kehottavat Kongoa ja muita Afrikan kansoja yhdistymään ja uhmaamaan Yhdysvaltain hyökkääjien rikollista suunnitelmaa — sanotaan lausunnossa.

Kiinalaiset tuntevat syvää myötätuntoa Kongon kansaa kohtaan ja tukevat päättäväisesti sen isänmaallista taistelua kansallisen vapauden puolesta ja Yhdysvaltain imperialismia vastaan, lausunnossa sanotaan.

— Ehdoton velvollisuutemme on tukea kaikkien sorrettujen kansojen ja valtioiden vallankumoustaistelua. Vastustamme päättäväisesti imperialistien hyökkäyksiä ja tuemme kaikkia niitä vastaan käytyjä taisteluja, esiintyivätpä ne sitten Kongossa, muualla Afrikassa tai missä tahansa maailmassa.

Turkki katkaisi kaupan Kreikkaan

Ankara. — Turkin hallitus on kumonnut Kreikan kanssa vuonna 1953 allekirjoitetut kauppa- ja maksusopimukset, ilmoitti Turkin ulkoministeriön edustaja lauantaina.

Hän lisäsi Turkin ilmoittaneen Kreikalle päätöksestä nootista torstaina. Sopimus päättyy 7. marraskuuta.

Edustaja lisäsi, että OECD:n ja GATT:in puitteissa Kreikan ja Turkin välinen sopimus ei ole enää tarpeellinen.

Istanbul. — Turkin kansalliskokous päätti perjantaina aloittaa laajan Kyprosta koskevan keskustelun maanantaina pääministeri Ismet Inönün varoitettua uudelleen sodan syttymisen mahdollisuudesta.

Inönü totesi torstaina Kyproksen kysymyksen johtavan Kreikan ja Turkin väliseen sotaan. — Kreikan hallitus menee sotaan ummessa silmin, hän sanoi. Inönü toisti sanansa senaatissa perjantaina.

Salonika, Pohjois-Kreikka. — Kreikan pääministeri Giorgos Papandreou kehotti lauantai-iltana NATO:a puuttumaan asioihin "Turkin sodanuhkan torjumiseksi".

Puhuessaan 29. kansainvälisten kauppamessujen avajaisissa Salonikassa, Pohjois-Kreikassa hän sanoi: — On yleisesti hyväksytty ajatus, että ainoa ratkaisu Kyproksen kysymyksessä on "enosis" — saaren ja Kreikan liitto.

— Kyproksen kysymyksessä on ratkaisuun pyrittävä ainoastaan rauhanomaisin keinoin. Meidän mielestämme asianmukainen tie ratkaisuun pyrittäessä on YK:hon turvautuminen.

Italian presidentti toipumassa

Rooma. — Italian presidentti Antonio Segni nousi vuoteeltaan viime viikonvaihteessa ensimmäisen kerran sen jälkeen kun hän oli saanut kohtauksen noin neljä viikkoa aikaisemmin.

Sakari Tuomioja kuollut

Helsinki. — Suomen tietotoimisto ilmoitti eilen, että Yhdistyneiden Kansakuntien välittäjänä Kyproksessa ollut Sakari Tuomioja on kuollut.

52 vuoden ikäinen Tuomioja sairastui Genevessa vain muutamia tunteja ennen kuin hänen oli määrä lähteä elokuun 16 pnä matkalle Kreikkaan, Turkkiin ja Kyprokseen.

Hänet kuljetettiin ilmateitse Helsinkiin Kivelän sairaalaan viime torstaina saamaan erikoistuntijain hoitoa sydänvialle.

Aikaisin eilen ilmoitettiin sairaalasta, että Tuomiojan tila oli nopeasti huonontumassa siitä syystä, että hän kärsi tärkeän aivonosan halvaantumisesta.

Tuomioja, joka palveli yhteen aikaan Suomen pääministerinä oli aikaisemmin kolme vuotta YKn Euroopan talouskomission sihteerinä.

Tuomiojalta jäi vaimo, jonka kanssa hän avioitui v. 1939, ja kaksi lasta.

Työnpäivän viikonlopun uhriluku 101

Ottawa. — Canadan maantieturvallisuusneuvoston keräämien tietojen mukaan vähintään 101 canadalaista kohtasi tapaturmaisen kuolemansa työnpäivän viikonlopun kuluessa.

Maanteillä ilmoitetaan saaneensa surmansa 79 henkilöä — neuvoston aikaisemmassa ennustuksessa sanottiin, että vähintään 75 ihmistä saa surmansa Canadan maanteillä viime viikonvaihteen kuluessa. Luku on siis neljää suurempi kuin ennustettiin ja peräti kuutta suurempi kuin viime vuonna vastaavana viikonvaihteena surmansa maanteillä saaneiden.

Quebecissa tapahtui 33 kuolemaa maanteillä ja Ontariossa 26.

Hukkumistapauksia oli 15, tulipaloissa tapahtuneita 2 ja erinäisissä muissa onnettomuuksissa 5.

Samalla ilmoitettiin, että Yhdysvalloissa oli samanaikaisesti tapahtunut 682 tapaturmaista kuolemaa, joista 535 liikenneonnettomuuksissa.

Turkki uhkailee yhä sodalla

Ankara. — Pääministeri Ismet Inonu sanoi Turkin kansalliskokouksessa keskiviikkona, että Kyproksen kriisin vuoksi on sota tullut aivan Turkin kynnykselle. Hän sanoi että Kreikka ei voi välttää vastuunalaisuutta sotasunnittelusta.

Inonu väitti Kreikan vieneen Kyprokseen yli 10,000 sotilasta. Nämä sotavoimat on viety sinne avoimesti meri- ja ilmateitse, sanoi Inonu.

Quebecissa:

Kansallismielisyyttä osoitettiin Montrealissa

Montreal. — Joukko nuorukaisia, jotka kantoivat lippuja ja "vallankumouksellisia" tunnuksia osallistui viime maanantaina mielenosoitukseen Montrealin keskikaupungilla, missä he polttivat Union Jack-lippuja ja kaatoivat kolme autoa.

Poliisi pidätti 76 henkilöä ja ilmoitti, että heitä tullaan syyttämään rauhan häiritsemisestä, poliisin virantoimituksen vastustamisesta ja kulkueen järjestämisestä ilman viranomaisten lupaa. Poliisin arvion mukaan kulkueeseen osallistui yhteen aikaan noin 300 henkilöä.

Välikohtaus tapahtui silloin kun mielenosoittajat olivat marssimassa Lafontainen puistoon, missä 46 separatistia pidätettiin viime viikolla.

Poliisilaitokselle oli ilmoitettu etukäteen, että sellainen mielenosoitus oli järjesteillä. Poliisit käyttivät ratsuja mielenosoituksen hajoittamiseksi.

Kuitenkin noin tuntia myöhemmin mielenosoittajat kokoontuivat uudelleen kantaen ranskalaisia liljaja kolmivärilippuja.

Mielenosoittajat polttivat Union Jack-lipun Dollrad des Armeauxin muistopatsaan juurella ja useita muita Montreal Matin-lehden rakennuksen edustalla.

Des Armeaux oli se ranskalainen siirtolainen, jonka kunniaksi on laskettu se, että Long Saultissa(pitkällä putouksella) estettiin Iroquois-intiaaniheimolaiset saavuttamasta Montrealin ja valloittamasta sen.

Khanh nimitti itsensä myös sotaministeriksi

Saigon. — Pääministeri Nguyen Khanh hyväksyi keskiviikkona puolustusministeri Tran Thiem Khiemin eronpyynnön ja nimitti samalla itsensä myös puolustusministeriksi.

Khiem on kuitenkin edelleen kenraalien triumiviraatin — kolmivaljakon — jäsenenä yhdessä Khanhin ja kenraali Du Ong Van Minhin kanssa.

Tshombe on sodan lopettamista vastaan

Addis Ababa, Etiopia. — Kongon pääministeri Moise Tshombe hylkäsi keskiviikkona jo toisen kerran Afrikan yhtenäisyysjärjestön (OUA;n) ehdotuksen, että hän tekisi sopimuksen maansa kapinallisten kanssa.

Tshomben sanotaan vastustavan ampumisen lopettamispykälää sillä perusteella, että siinä pannaan hänen hallituksensa ja kapinallisten muodostama hallitus tasa-arvoiseen asemaan.

Aikaisemmin hän hylkäsi sovitteluehdotuksen sen verukkeen perusteella, että Afrikan yhtenäisyysjärjestön esityksen hyväksyminen antaisi "virallisen aseman kapinallisille.

Vancouverilaiselle yhtiölle $3.5 milj. öljyputkilinjaurakka

Edmonton. — Vancouverilaiselle Marine Pipeline and Dredging-yhtiölle on myönnetty $3,500,000 urakka öljyputkilinjan rakentamiseksi Lesser Slave Laken ja Hobdonin alueelta Redwateriin, joka sijiatsee 35 mailia pohjoiseen Edmontonista. Suunnitelman mukaan putkilinja ulottuisi noin 135 mailia pohjoiseen Edmontonista.

Aikomuksena on, että putkilinja yhdistetään aikaisemmin valmistettuun putkilinjaan Redwaterissa.

Page Hersey-yhtiö valmistaa tarkoitusta varten tarvittavan 10-tuumaisen putken Camrosessa, Albertassa.

Imperial, Home ja California Standard öljy-yhtiöt tulevat käyttämään tätä putkilinjaa öljyn kuljettamiseksi pohjoisesta etelään.

Neuvostoliittolainen autoteollisuus valtaamassa alaa Tanskassa

Kööpenhamina. — Erään kööpenhaminalaisen autoliikkeen edustalla olevassa sähköistetyssä mainoskyltissä julistetaan: "Plymouth — Valiant — Moskvitsh autoja."

Tanskalaisilla on nyt mahdollisuus ostaa sellainen auto, joka on heidän kukkaronsa paksuuden mukainen.

Vaikka neuvostoliittolaisia autoja ei vielä myydä Tanskassa siinä määrin kuin myydään länsisaksalaisia Volkswagen-autoja, niin alku niiden myymisessä tässä maassa on saavutettu. Nykyään myydään noin 54 Moskvitsh-autoa kuukausittain ja 1,000 Volkswagenia.

Neuvostoliittolaisten autojen tuontiliike Nordisk Diesel arvioi, että sitten v. 1961 Tanskaan on tuotu yli 1,500 Moskvitsh- ja Volga-autoa.

Kööpenhaminassa on tällä hetkellä 10 autoliikettä, joista myydään tanskalaisille neuvostoliittolaisia autoja. Parhaiten näiden joukosta on menestynyt Sven Heitman, joka myi yli 150 neuvostoliittolaista autoa viime vuonna. Lisäksi, sanoo hän, näiden autojen kysyntä on lisääntymässä.

Hän selosti lähemmin, että suurin osa niistä ihmisistä, jotka ovat ostaneet näitä autoja, on saapunut hänen liikkeeseensä vain siitä syystä että joku aikaisemmin neuvostoliittolaisen auton ostanut henkilö on ehdottanut niitä.

Johtuen erittäin korkeasta myyntiverosta autojen hinnat Tanskassa ovat jokseenkin korkeat. Moskvitshin hinta Tanskassa on noin $1,700, Volgan noin $2,800 ja Volkswagenin noin $2,200.

Moskvitshissa on tilaa neljälle henkilölle jota vastoin Volgaan sopii viisi.

Vain harvoja perheautoja voidaan ostaa täällä niin halvalla kuin neuvostoliittolaisia. Yhdysvaltalaiset autot ovat paljon kalliimpia. Niiden hinnat vaihtelevat $5,000:sta $7,000:iin. Näitä tuodaan maahan vuosittain noin 1,000.

Autokauppiaat täällä ovat sitä mieltä, että maassa voitaisiin myydä vieläkin enemmän neuvostoliittolaisia autoja jos niiden mallit olisivat vähän nykyaikaisempia. Vielä tällä hetkellä ne muistuttavat ostajia länsisaksalaisesta Opel-autosta.

Toinen ja ehkä suurempi tekijä näiden autojen tähän maahan tuonnin rajoittamisessa on ehkä poliittinen. Liikemiehet ovat yleensä haluttomia ostamaan auton, joka voitaisiin leimata "kommunistiseksi".

Mutta kuitenkin ostajia löytyy ehkä siitä syystä, että nämä neuvostoliittolaiset autot on tukevasti rakennettu ja niiden hinta on verrattain alhainen. Nämä autot on rakennettu siinä mielessä, että ne kestävät huonommillakin teillä ja niiden valmistajat sanovat, että korit kestävät hyvin kylmemmälläkin säällä. Tanskalaiset asiantuntijat sanovat, että niiden korien valmistuksessa on käytetty hyvänlaatuista terästä.

Eräs tanskalainen sanomalehtimies, joka on ajanut Moskvitsh-autolla viimeisen kaksi vuotta sanoi: 'Ne ovat tukevimpia autoja sitten T-mallin Fordin".

Kukaan täällä ei ole vielä halukas arvioimaan kuinka kauan neuvostoliittolainen auto tulee kestämään. Vaikka neuvostoliittolaisia autoja on tuotu tähän maahan viimeisen kolmen vuoden aikana, niin vielä tähän mennessä ei ole suoritettu täydellistä koneremonttia näissä autoissa, sanovat näiden autojen kauppiaat, vaikka varaosia on helposti saatavissa.

Kaiken tämän lisäksi neuvostoliittolaisella taholla ei ole esitetty minkäänlaisia vaatimuksia autokauppiaille — sitä että heidän olisi myyntioikeutensa säilyttämiseksi myytävä vissi määrä autoja vuodessa.

Afrikkalainen pääm. syyttää Kiinaa lahjomisyrityksestä

Zomba, Malawi. — Pääministeri tri Hastings Banda syytti tällä viikolla että ne hallitusministerit, jotka joko erotettiin tai itse erosivat aikaisemmin, olivat salaliittoutuneet hänen vallasta syöksemiseksi Kiinan Dar-es-Salaamissa, Tanganjikassa, sijaitsevan suurlähetystön myötävaikutuksella.

Pääministeri väitti, että kiinalaiset olivat vaatineet jotta hänen maansa tunnustaisi viipymättä Pekingin hallituksen.

Banda sanoi parlamentin istunnossa, että Kiinan suurlähetystön taholta oli tarjottu hänelle 18 miljoonan punnan ($50.4) lainaa sillä ehdolla, että Malawi tunnustaisi Kiinan.

Kolme hallitusministeriä erotettiin toimistaan ja kaksi muuta erosi omatahtoisesti.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE-PRESS CLUB

TILAUSHINNAT
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

Chilen vaalien jälkeen

Ne oikeistopiirimme, jotka ovat iloissaan Eduardo Frein odotettua suuremmasta vaalivoitosta Chilessa, voisivat hyvällä syyllä sanoa sen kuuluisan sotapäällikön lailla, joka saavutti voittonsa liian suurten menetysten hinnalla, että "vielä yksi tällainen voitto ja minä (tässä tapauksessa Chilen porvarit) olen hukassa."

Kuten on uutistiedoissa kerrottu, kristillisdemokraattisen puolueen ehdokas Eduardo Frei valittiin perjantaisissa vaaleissa selvällä erolla sosialistien, kommunistien ja muiden demokraattisten voimien ehdokkaana olleesta Salvador Allendesta, joka lupasi kansallistaa ulkomaalaisen pääoman kontrollissa olevat omaisuudet, ennenkaikkea kuparikaivokset sekä toimeenpanna maareformin ja eräitä verouudistuksia

Tässä tilanteessa on siis helposti ymmärrettävää, miksi Allenden valitsematta jäämistä on tervehditty yhdysvaltalaisessa ja canadalaisessakin valtalehdistössä suurella tyydytyksellä. Mutta toisaalta on havaittavissa, että Chilen vaalituloksia on porvarilehdistössä tervehditty enemmän kielteisyytensä perusteella kuin voittajaksi selvinneen Eduardo Frein nostattaman innostuksen pohjalta.

Tämä onkin melko luonnollinen seikka, sillä vaikka mr. Frei onkin työväenliikkeen näkökannalta katsoen huonompi ehdokas kuin mr. Allende. niin tosiasiana kuitenkin pysyy, että hänkin on tuntuvasti Chilen nykyisestä presidentistä, Alessandrista vasemmalla. Eduardo Frei edustaa myös vissiin rajaan saakka uudistussuuntaa, kuitenkin sillä tärkeällä varauksella, että hän tyytyy vain "rajoittamaan" ulkomaalaisen pääoman valtaa Chilessa, että hän siis pidättyy ulkomaisen pääoman kansallistamisesta. Juuri tämä seikka — se että vaaleissa voittanut Freikin on nykyisestä presidentistä vasemmalla, pane hymyn hyytymään niiden huulilla, jotka iloitsevat Allenden vaalihäviöstä.

Näitä rivejä kirjoitettaessa (tiistaina) ei ole käytettävissämme läheskään yksityiskohtaisia tietoja Chilen vaalikampahjaan liittyneistä yksityiskohdista. Tiedetään vain, että kun 2,108,442 ääntä oli laskettu, oli Frei saanut 1,185,793 ääntä ja Allende 827,324 ääntä sekä kolmantena ehdokkaana ollut Duran, jota ei kukaan ottanut vakavalta kannalta, 95,325 ääntä. Allende edustaa siis äänimääränsä perusteella suurta voimaa Chilessa.

Nämä tilastot osoittavat — ja tämä on tärkeätä — että Chilen koko kansa on perustavaa laatua olevien uudistusten eli reformien kannalla. Syystä tai toisesta enemmistö chileläisistä äänesti vielä "maltillisempaa suuntaa" edustaneen Frein puolesta, mutta hänellä ja hänen taustavoimillaan ei voi olla epäilyäkään siitä, että luvattujen uudistusten "unhoittaminen" johtaa poliittiseen umpikujaan. Vastaamatta siis jäi tällä kertaa käytännössä kysymykseen, onko Chilen kansalla mahdollisuus rauhanomaisin keinoin ja vaaliuurnaa hyväksi käyttäen päästä käsiksi valtiolaivan peräsimeen, kuten on toivottavaa ja edelleen uskottavaa. Muistaa kuitenkin tulee, että "ei Roomaakaan rakennettu yhdessä päivässä" — ja ne meistä, jotka odotimme Chilen työtätekeville voittoa jo näissä vaaleissa, annoimme ilmeisesti enemmän jalansijaa toivomuksille kuin kylmille tosiasioille — ja kylmät tosiasiat osoittavat, että "rahalla on sielläkin taivaallinen valta" vaaleissa — joskin tämä valta voi tiukan tullen tulla rajoitetuksi. Valtapiireillä, joilla on yhteiskunnassa kaikki tärkeimmät avainasemat, teollisuuslaitosten ja valtiokoneiston lisäksi vielä koko suunnaton propagandakoneisto, sanomalehdistä, radioon, kouluun ja kirkkoon asti, oli ilmeisesti Chilessäkin vielä yleisesti uskottua lujempi ote yleisen mielipiteen muokkauksen tiimoilla.

Missä määrin vaaleihin vaikutti ulkopuolisten voimien sekaantuminen Chilen asioihin, niitä ei ole yksityiskohtaisempia tietoja, vaikka vaalien edellä kuultiin syytöksiä, että esim. Yhdysvaltain Chilen lähetystö oli osallistunut "petollisuun operaatioihin", ja että yhdysvaltalaiset suuryhtiöt olivat rahoittaneet yhdistyneen porvariston vaalitaistelua, ja siten sekaantunut Chilen sisäisiin asioihin. Myös huhuttiin Yhdysvaltain inspiroimista vallankaappaussuunnitelmista.

Olkoon näiden seikkojen kanssa niin tai näin — ja lähitulevaisuudessa saadaan niistäkin asioista lisätietoja — nyt näyttää siltä, että mahdollisista vallankaappausaikeista luovuttiin ainakin vaalien ajaksi, jos niin uskoosa, että mr. Freillä oli ittenkin parhaat valituksi tulon mahdollisuudet. Mutta nähtäväksi jää, mitä tapahtuu vaalien jälkeen, sillä selvää on, että myös Frein uudistusohjelma edustaa tässä vaiheessa vain "pienintä pahaa", jota on toistaiseksi siedettävä.

Toisaalta kerrotaan kuitenkin, että Chilen armeija on demokraattisen hallitusjärjestelmän takana ja tukena, ja siltä ei saada vedetyksi mihinkään vallankaappaussuunnitelmiin. Lähitulevat kuukaudet tulevat olemaan, niin uskomme, Chilen kehityksessä erittäin mielenkiintoisia. Demokraattisen edistyksen tie on siellä edelleen avoinna, mutta kieltää ei voida, etteikö sielläkin ole oikeistovaaraa vaanimassa.

Hrushtshevin Bonnin vierailusta

Viikon vaihteessa saadut tiedot kertoivat, että Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton hallitusten kesken on päästy periaatesopimukseen pääministeri Hrushtshevin valtiovierailusta Länsi-Saksaan.

Muodollisesti katsoen Hrushtshevin tuleva vierailu — tarkkaa aikamäärää ei siitä ole tietäksemme vielä sovittu — voidaan pitää vastavierailuna entisen kanslerin, Konrad Adenauerin Moskovaan v. 1955 tekemälle vierailulle, jolloin Neuvostoliitto ja Länsi-Saksa solmivat keskenään diplomaattiset suhteet — tapaus missä Länsi-Saksa selvästi poikkesi Hallsteinin opistaan.

Siksipä otaksutaan, että tuleva Hrushtshevin vierailusta tulee erikoisen tärkeä tapaus niiden maiden välillä sillä Saksan kysymys kokonaisuudessaan joutunee silloin perusteellisen pohdinnan alaisuuteen.

Tietoa pääministeri Hrushtshevin vierailusta onkin tervehditty laajoissa piireissä kautta maailman suurena poliittisena tapahtumana. Toisaalta on tietenkin ennenaikaista kannun valantaa pohdiskella yksityiskohtaisemmin siitä, mistä kaikista kysymyksistä Länsi-Saksassa silloin ehkä keskustellaan.

On myös näkynyt pessimistisiä arveluja, joiden mukaan ei tästä vierailusta ole odotettavissa juuri muuta kuin ehkä kaupankäynnin lisääntymistä näiden maiden välillä. Toisaalta on ennusteltu, että Yhdysvaltain epävakaan poliittisen tilanteen johdosta voi Neuvostoliitto haluta parempia yhteyksiä Länsi-Euroopan maihin

Huomaamatta ei liioin ole jäänyt se tosiasia, että Länsi-Saksa on viimeaikoina hitaasti, mutta jatkuvasti parantanut suhteitaan sosialistisiin maihin, varsinkin taloudellisella alalla. Selvää myös on, että Länsi-Saksassa on piirejä jotka oivaltavat, että Bonnin ehdottomasti kielteinen suhde Saksan Demokraattiseen Tasavaltaan ei voi johtaa muuhun kuin poliittiseen umpikujaan — ellei se ole jo siihen johtanut. Jokin muutos tulee siis tarpeelliseksi nimenomaan Länsi-Saksan kannalta katsoen.

Missä määrin nykyinen liittokansleri Erhard todella etsii ulospääsytietä, ehkä jonkinlaista keskitietä, ja missä määrin hänelle on siihen mahdollisuuksia, se on tietenkin asia erikseen. Lähitulevien kuukausien aikana saadaan epäilemättä merkkejä siitä, mihin suuntaan tuleva kehitys kulkee

23 vaununlastia canadalaiskarjaa Neuvostoliittoon

23 vaunulastia nautakarjaa ja sikoja lähetettiin äskettäin Canadasta Neuvostoliittoon. Nautakarjan osalle tuli siitä 21 vaunua. Tämä oli suurin Hereford-karjan lähetys Albertasta Neuvostoliittoon. Canadasta lähetetyt siat olivat menossa Siperiaan. Neuvostoliittoon nyt lähetetyn nautakarja- ja sikamäärän yhteinen markkina-arvo oli $200,000.

Karja kuljetettiin CPRn nopealla rahtijunalla Calgarysta ollen matkalla ainoastaan kaksi pientä, viiden tunnin pysähdystä — yksi Winnipegissä ja toinen White Riverissä — karjan syöttämistä ja lepuuttamista varten. Kummassakin pysäköimispaikassa päästettiin karja ulos, mutta sikoja hoidettiin vaunuissa.

TOISEN MAAILMANSODAN ALKU JA SEN KAIKU SUOMEN LEHDISSÄ

Helsinki. — (KU) — Tasan 25 vuotta sitten, syyskuun 1. pnä 1939, Hitler-Saksan joukot aloittivat vyörynsä yli Puolan rajojen — toinen maailmansota oli alkanut. Tätä oli edeltänyt natsien häikäilemätön kiristyspolitiikka, joka oli vienyt Reinin alueen, Itävallan ja Tshekkoslovakian Saksan valtikan alle, sen edessä länsivallat askel askeleelta perääntyivät toivoessaan Hitlerin seuraavan iskun kohdistuvan Neuvostoliittoon. Puolaan suuntautuvan paineen kasvaessa Lontoo ja Pariisi kuitenkin lopulta havahtuivat, ja kun hyökkäys 25 vuotta sitten alkoi, ne julistivat parin päivän kuluttua sodan Hitler-Saksalle.

Suomessa eletttiin tuohon aikaan kautta, jolloin lapualaisuuden pahin aallokko oli tosin tyyntynyt, mutta asenne Neuvostoliittoon oli yhä avoimen vihamielinen, vasemmistoa vainottiin ja sen laillinen toiminta oli kielletty. Ei siis ihme, että suomalainen valtalehdistö suhtautui Saksan hyökkäykseen Puolaan kovin "asiallisesti", eikä mikään lehti — ei edes Suomen Sosialidemokraatti — selvästi leimannut Saksaa hyökkääjän poltinmerkillä. Hitler-Saksan tuomitseva asenne on omaksuttu vasta myöhemmin, toisen maailmansodan päätyttyä, kun liittotutuneet olivat voittaneet ja Saksa kärsinyt perusteellisen tappion. Se on jälkiviisautta.

Kun Saksa elokuun viimeisenä päivänä esitti Puolalle ns. Danzigin käytävää koskevan uhkavaatimuksen, jonka hylkääminen Puolan taholta aiheutti välittömästi Saksan hyökkäyksen, näki UUSI SUOMI pääkirjoituksessaan 1. 9. vielä "toivon kipinän" ja arvioi uhkavaatimusta mm. seuraavasti:

"Kaiken sen jälkeen, mitä Saksan vaatimuksista on kerrottu ja eri tahoilla arvailtu, nyt julkaistu ehdotus tuntuu odotettua lievemmältä. Ehdotuksessa esitetyt aluevaatimukset rajoittuvat Danzigiin ja käytävään ja vain Danzigin luovuttaminen esitetään ehdottomana vaatimuksena."

Sodan sytyttyä samana päivänä jolloin UUSI SUOMI punnitsi Hitlerin vaatimukset "lieviksi", lehti 2. 9. kirjoitti pääkirjoituksessaan mm. näin:

"Itse asiassa on kysymyksessä (ensimmäisen) maailmansodan jatkuminen ja 20-vuotisen aselevon päättyminen ja tämän ajan kokemus todistaa, ettei rauhan asiaa palvella ainakaan leimaamalla jokin kansakunta syylliseksi ja kohtelemalla sitä vihollisena. Tämän sodan syttyminen voidaan osaltaan merkitä juuri tuon metoodin tiliin. Vähän on kuitenkin toiveita siitä, että ihmiskunta tästäkään kokemuksesta olisi paljon oppinut. — — — Nyt alkaneen sodan syyllisyyskysymyksen käsittely kuuluu toistaiseksi vain taistelevien puolien sotapropagandaan."

Samana päivänä (2. 9.) HELSINGIN SANOMAT kirjoitti Saksan hyökkäyksestä Puolaan mm. näin:

"Kuin väistämättömään kohtaloon on Euroopassa ajauduttu katastrofiin, jota sota aina merkitsee, missä merkeissä sitä puolin ja toisin käydäänkin. On selvää, että tällainen onnettomuus ei koske ainoastaan niitä valtoja, jotka siihen alunperin joutuvat mukaan, vaan ulottuvat sen vaikutukset välillisesti muihinkin maihin, puhumattakaan siitä, että eurooppalaisella suurvaltasodalla on taipumus pitkittyessään vetää mukaan yhä useampia valtoja. Puolueettomat maat ovat myös tietoisia siitä, että niiden asenne tulee monessa suhteessa olemaan arkaluontoinen ja että ankaran tasapuolisen puolueettomuuden noudattaminen on välttämätöntä, jos toivotaan voitavan vähentää edessä olevia vaikeuksia. Pohjoismaat ovat päättäneet tukea toisiaan puolueettomuuden ylläpitämisessä ja niiden välille on myös järjestetty yhteistoimintaa, joka tarkoittaa niiden toimeentulon helpottamista poikkeuksellisissa tilanteissa. Tämä solidaarisuus Pohjolan valtioiden välillä onkin näkökohta, joka rohkaisee niitä kohtaamaan sitä, mikä saattaa olla edessä."

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTI kirjoitti 2. 9. 1939 mm. seuraavaa:

"Jää myöhempien aikojen tehtäväksi selvittää sodan syyllisyyskysymys (sic!) tässä viimeisessä vaiheessa, mikäli sillä silloin jotakin käytännöllistä merkitystä on. Nyt on vain todettavissa, että Puolan ja Saksan käsityskantojen ero oli niin suuri ja kuukausia kestänyt hermosota saanut mielet sellaiseen vireeseen, että rauhallisille neuvotteluille ei mahdollisuuksia ilmeisesti enää ollut. — — —

Saksan diktaattori on puolestaan ilmoittanut pukeutuneensa kenttäunivormuun ja esiintyvänsä siinä siksi, kunnes hän on joko voittanut tai menettänyt henkensä. Neljännesvuosisata sitten keisari Wilhelm lupasi myös olla pistämättä miekkaansa tuppeen ennen kuin kaikki viholliset ovat voitetut ja kehotti armeijoitaan viemään Hohenzollernien kotkan kauas vieraisiin maihin . . . Silloin seurasi neljä pitkää vuotta kestänyt raskaita kärsimyksiä ja miljoonien ihmishenkien menetyksiä aiheuttanut aikakausi. Jälleen Eurooppa kulkee kaikesta kansojen rauhantahdosta huolimatta synkkiä aikoja kohden. Vanha maanosamme on uudestaan hävittävien voimien temmellyskenttänä."

Tässä vaiheessa UUSI SUOMI antoi kuitenkin näytteen natsistisista sympatioistaan ja siihen liittyvästä sokeasta ulkopoliittisesta hölmöläisyydestä. 3. 9. lehti julkaisi kouluneuvos (?) Jaakko Forsmanin laajan alakerran, jossa selitettiin, että tuolloin maailmassa oli neljä "rikasta ja kylläistä" ja kolme (Saksa, Italia ja Japani) "köyhää ja nälkäistä" suurvaltaa, jota paitsi:

"Onpa olemassa sellainenkin epäsuhde, että kun Saksalla ei ole siirtomaita, niitä on eräillä pienillä Euroopan mailla oikein Porvoon mitalla."

Kirjoittaja puolusti sitten hyökkäystä yleensä, selitti politiikkaa fysiikan lailla, että "jos massa puristetaan luonnottoman pieneen tilaan, niin seuraa räjähdys" ja käänsi kärjen länteen tähdentämällä, että myös USA, Ranska ja Englanti ovat aikanaan hyökänneet. Edelleen:

"Onhan tässä rintamassa (ns. 'rauhanrintama' eli USA, Englanti ja Ranska — KU) vieläkin liittolaisia, jotka haluavat laajentaa aluettaan, vieläpä juuri nälkäisten suurvaltojen kustannuksella, ja joiden hyökkäys- ja anastushalu ilmeisesti voimistuu niiden jouduttua mukaan rauhanrintamaan. Tarkoitan esimerkiksi Puolaa ja Turkkia, joista edellinen haluaisi valloittaa (sic!) ei ainoastaan Danzigia, vaan koko Itä-Preussin, vieläpä ehkä ulottaa läntisen rajansa Oderiin asti."

Englannin ja Ranskan julistettua sodan Saksalle UUSI SUOMI kirjoitti kannanottoa karttavan yhteenvedon, ja samoin teki SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTI jolla vieläkään ei ollut mitään painavaa sanottavana. HELSINGIN SANOMAT puolestaan arvioi tässä vaiheessa (4. 9.) tilannetta mm. seuraavasti:

"Kun ottaa huomioon, millainen tilanne on jo pitkät ajat vallinnut niiden valtojen välillä, jotka nyt ovat muodollisestikin johtaneet sotaan, on sotatilan toteaminen vain loogisten johtopäätösten tekemistä vallitsevista olosuhteista. Ei ole tarvinnut ylittää mitään jyrkkää kynnystä rauhan ja sodan välillä. Sotatilaan siirtyminen on lisäksi tapahtunut vanhoja 'sivistyneitä' perintätapoja noudattaen ilman samanaikaisia tai edelläkäypiä vihollisuuksia. Kaikki tämä on omiaan ainakin jossakin määrin lieventämään (sic!) sen tosiasian järkyttävää vakavuutta, että Euroopan mantereen suurimmat ja mahtavimmat vallat ovat sodassa toisiaan vastassa."

KESKUSTAN EDUSTAJA CHILEN PÄÄMIEHEKSI

Santiago de Chile. — Kristillisdemokraattisen puolueen ehdokas tri Eduardo Frei Montalva valittiin perjantaina Chilen presidentiksi selvällä erolla pahimpaan kilpailijaansa, vasemmistolaisten ehdokkaaseen Salvador Allende Cossensiin.

Kun äänistä oli laskettu kaksi kolmannesta, ilmoitti Gossens luopuvansa kilpailusta ja hänen kannattajansa pitivät tappiota "murskaavana ja odottamattomana".

Radikaalisella puolueella oli myös oma ehdokkaansa Julio Duran, mutta häntä ei missään vaiheessa pidetty vakavana kilpailijana kahdelle muulle.

Kun 2,108,442 ääntä oli laskettu oli tilanne uutistoimisto Reuterin epävirallisten tietojen mukaan:

Frei — 1,185,793
Allende — 827,324
Duran — 95,325

53-vuotias Frei lupasi vaalitaistelun aikana panna toimeen laajoja uudistuksia. Valtion olisi saatava suurempi osuus etupäässä amerikkalaisten omistamien kuparikaivosten tuotosta, työttömyyttä olisi torjuttava, lukutaidottomuutta, köyhyyttä ja rikkaiden suhteettoman suurta vaikutusvaltaa maan asioihin vähennettävä.

Chilen uusi presidentti 53-vuotias asianajaja Eduardo Frei Montalva edustaa tyypillisesti maan suurta keskiluokkaa.

Frei polveutuu isänsä puolelta sveitsiläisistä siirtolaisista. Suoritettuaan lakimiestutkintonsa vuonna 1933 Freistä tuli nuorten konservatiivien puheenjohtaja. Nuoret konservatiivit erosivat pian tämän jälkeen Chilen konservatiivisesta puolueesta ja perustivat oman kansallisen falanginsa, jonka ensimmäiseksi puheenjohtajaksi tuli Frei. Myöhemmin falangi liittyi sosiaalis-kristilliseen puolueeseen ja muodosti yhdessä sen kanssa nykyisen kristillisdemokraattisen puolueen.

Frei oli ensimmäisen kerran mukana hallituksessa v. 1944—1946 toimien yleisten töiden ministerinä. Pääministerinä oli tällöin Juan Antonio Rios.

Vuonna 1946 Frei valittiin Chilen senaattiin ja samoin vuonna 1957. Vuonna 1958 hän oli presidenttiehdokkaana ja sai kolmanneksi eniten ääniä eroavan presidentin Jorge Alessandrin ja nykyisen vastustajansa vasemmistolaisen Salvador Allenden jälkeen.

Freitä tukevat kristillisdemokraatit konservatiivit ja liberaalit.

Teidän ja meidän kotiveräjältä

POHJOLASSA VIERAILIJOITA

Timmins. — Syksy on alkanut, mutta täällä Timminsissä on kuin kesällä. Nyt on niin lämmintä ja kaunista, että ei ollut koko elokuun aikana. Lomalaiset palailevat työpaikoilleen ja täälläkin on käynyt entisiä tämän perukan asukkaita ja kasvatteja tuttaviaan ja sukulaisiaan tapaamassa.

Sylvia Erickson oli lomailemassa kotonaan. Hän toimii opettajana Sault Ste. Mariessa.

Susan ja Norman Viirre sekä heidän kaksi pientä lastaan olivat käyneet katsomassa Normannin äitiä, veljeä ja muita sukulaisia. Norman työskentelee korkeakoulun opettajana Torontossa.

Kaija ja Vince Vernelli sekä heidän pikku tyttönsä Tracey Beth, Sault Ste. Mariesta olivat vierailulla Kaijan vanhempien Jenny ja Eero Kallion luona. Eero on ollut sairaana koko kesän ja on edelleenkin hyvin huonossa voinnissa. Kaija toimii korkeakoulun opettajana Soossa.

Myra ja Allan Korkola sekä heidän pikku tyttönsä Lori Beth olivat myöskin vierailulla Timminsissä Allanin kotona. Allan on korkeakoulun opettajana Marathonissa.

Toivomme teille kaikille hyvää onnea teidän vastuunalaisissa tehtävissänne. Oli varmaankin suuri ilo vanhemmille tavata lapsensa ja heidän perheensä. — J.K.

Mitä muut sanovat

KIINALAISTEN KANTA TORJUTTAVA

Suomen Sosialidemokraatti kirjoittaa Kiinan kommunistisen puolueen kielteisestä ja loukkaavasta vastauksesta NKPn kutsuun osallistua Moskovassa kokoontuvan, kansainvälistä neuvottelukokousta valmistelevan komitean työhön. SS toteaa erimielisyyksien kommunistisessa maailmanliikkeessä koskevan asioita, joiden suhteen "minkään kansakunnan ja kenenkään ihmisen kannalta ei ole yhdentekevää, miten niihin suhtaudutaan". Lehti jatkaa:

"Sen jälkeen, kun kiinalainen kanta elintärkeässä sodan ja rauhan asiassa oli muodostunut kaavaoppiseksi ja vieraaksi kansainvälisen elämän todellisuudelle, se täytyi kaikin voimin torjua. Ei ole epäilystäkään, etteikö rauhanomaisen yhdessäolon, eri kansakuntien keskinäisen kanssakäymisen linja ilman vihaa ja väkivaltaa ole ainoa oikea ja yleisen edun mukainen. Mikään ei ydinaseiden maailmassa ole yhtä tärkeää kuin sodan estäminen ja rauhan vahvistaminen, kansainvälisen jännityksen lieventäminen yleisen ja täydellisen aseistariisunnan kautta samoin kuin kaikin toisin käytettävissä olevin poliittisin keinoin. On sen vuoksi annettava suurta arvoa sille johdonmukaisuudelle ja määrätietoisuudelle, jolla tätä linjaa on vahvistettu. Olemme rauhanomaisen rinnakkaiselon kannalla."

Kuvassa vasemmalta: Rouva Savisaari, Jussi, Leena, pastori Eino Savisaari ja Jaakko.
Ruotsin Amerikan Linjan Kungsholm-laivalla saapui äskettäin New Yorkiin ylläkuvattu opettajaperhe, joka tuli Philadelphiaan vuoden opiskelumatkalle Luterilaisen Maailmanliiton apurahalla. Pastori Savisaari toimii Suomessa kuurojen pappina ja hänen rouvansa kuurojen opettajana. Suomessa lasketaan olevan noin 4,500 kuuroa.

Kiinalaisten politiikka muistuttaa Goldwaterista

Moskova. — Yhdysvaltain kommunistipuolue tekee kaiken voitavansa estääkseen republikaanien ehdokasta Barry Goldwateria pääsemästä voitolle marraskuun presidentinvaaleissa, sanoi puolueen puheenjohtaja, rouva Elisabeth Gurley Flynn Pravdassa viikko sitten tiistaina julkaistussa kirjoituksessaan.

Puolueensa perustamisen 45-vuotispäivän johdosta laatimassaan kirjoituksessa rouva Flyyn totesi Kiinan johtajien maailmanrauhaa vaarantavan, edesvastuuttoman politiikan muistuttavan Goldwaterin näkemyksiä.

Hän sanoi Yhdysvaltain puolueen tukevan Neuvostoliiton puolueen rauhanomaista ulkopolitiikkaa, jonka tavoitteina ovat aseidenriisunta, rauhanomainen rinnakkaiselo ja siirtomaavallan poistaminen.

Kaikki epäilykset Yhdysvaltain vasemmistolaisissa ja vapaamielisissä piireissä siitä, kummalle antaa tukensa Neuvostoliiton ja Kiinan puolueiden välisessä kiistassa, hälvenivät Kiinan johtajien ilmoitettua hyväksyvänsä Goldwaterin nimityksen, hän kirjoitti.

Sitä ja tätä

KAKSI PITI OLLA

Nuori nainen joutui lähtemään tärkeille kutsuille pahoin vilustuneena. Niistettyään ensimmäisen nenäliinansa kosteaksi hän ryhtyi etsimään toista, jonka hän oli kätkenyt poveensa rintaliivien alle. Kuivaa nenäliinaa ei kuitenkaan tunnu löytyvän ja pöytänaapurit ryhtyivät ihmeissään seuraamaan yhä syvemmälle ulottuvia tutkimuksia. Tämän huomattuaan neitonen punastui ja lausui selittävästi:

— Olen aivan varma, että lähtiessä minulla oli niitä kaksi kappaletta.

PÄIVÄN PAKINA

SUOMEN SODAN 20-VUOTISPÄIVÄNÄ

Syyskuun 4. päivänä 1944 aseet vaikenivat Suomen ja Neuvostoliiton välisillä rintamilla. Pian sen jälkeen tehtiin välirauha, ja pitkä sota loppui. Se päättyi häviöön ja jätti jälkeensä raskaan perinnön. Paasikivi vertasi Suomen kansan asemaa syvään rotkoon, josta oli yritettävä nousta vuorelle. Nousu ei ollut mahdollista ilman eräiden arvojen uudelleen arvioimista ja ennakkoluulojen voittamista. Tärkeintä oli muuttaa suhtautumisemme naapurimaahamme Neuvostoliittoon. Entisen vihan, epäluulon ja epäluottamuksen sijaan oli yritettävä rakentaa kansojemme välille luottamuksen ,hyvän tahdon ja ystävyyden ilmapiiri.

Näin selitti viime perjantaina Helsingissä tämän merkkipäivän merkitystä Maalaisliiton puheenjohtaja, kansanedustaja Johannes Virolainen ja hän totesi: "Tänään saamme olla tyytyväisiä ja iloisia siitä, että Suomen ja Neuvostoliiton kansojen väliset suhteet ovat kehittyneet suotuisasti. Kanssakäymisemme kaikilla elämän aloilla on jatkuvasti vilkastunut. Puolin ja toisin tunnemme nyt paremmin naapureitten oloja ja yhteistyö on antanut hyviä tuloksia molemmille osapuolille . . ."

Aivan kaikki suomalaiset eivät tietenkään ole tyytyväisiä nykyisiin olosuhteisiin. Helsingin Sanomat antoi tästä tyypillisen esimerkin pääartikkelissaan "aselevon muistosta", jossa vatkataan vanhaa valhetta, ettei Suomen "erillissodalla" ollut muka mitään yhteyttä natsi-Saksan kanssa. Rauhanteosta katkeroituneena Hesa sisutteli vieläkin:

"Kaksikymmentä vuotta sitten välirauhansopimuksen ankarat ehdot järkyttivät jokaista suomalaista. Sitä on turha kieltää, eikä hävinneen asia olekaan juhlia sopimusta, joka sille oli pakotettu."

Mutta vastuuntuntoiset suomalaiset yleensä, kuten esimerkiksi kirjailija Väinö Linna, ovat sitä mieltä, että välirauhasta alkoi uusi, 'myönteinen" jakso Suomen kovaa kokeneen kansan historiassa. "On päivänselvästi nähtävissä, että sotaa seurannut aika on merkinnyt suurta muutosta Suomen kansan elämässä. Omasta puolestani näen tämän muutoksen ja kehityksen pääasiassa myönteisenä. Viitaan vain sellaisiin seikkoihin kuin teollistuminen ja sen mukanaan tuoma elintason nousu, josta myös alemmat kansanluokat ovat ainakin jonkin verran päässeet osallisiksi. Elämä ja elämän olosuhteet ovat kaikin puolin helpottuneet . . . Rinnan tämän aineellisen kehityksen kanssa on tapahtunut myös henkistä vapautumista sanoisin mielelläni, että kansalaismentaliteetti on demokratisoitunut . . .", sanoi kirjailija Väinö Linna.

Helsingissä ilmestyvä Päivän Sanomat kirjoitti:

"Tärkeintä sodan jälkeisten vuosien kehityksessä on kuitenkin määrätietoinen pyrkimys uusien asenteiden omaksumiseen, katkerien sotavuosien jättämien haavojen arpeuttaminen ja ennen muuta perustan laskeminen Suomen ja Neuvostoliiton rauhanomaisen rinnakkainolon ja naapuriystävyyden politiikalle . . ."

Hämeen Yhteistyö kirjoitti:

"Suomi ei suinkaan irroittautunut sodasta silloisten poliittisten johtajiensa kaukonäköisyyden ansiosta. Päinvastoin maan korkein johto pitkitti sotaa niin kauan kuin se suinkin oli mahdollista. Vasta pakon edessä se taipui rauhaan . . . Mutta kun rauha oli vihdoin palannut, mikään ei myöskään voinut enää estää kansan todellisen mielipiteen purkautumista esiin. Valtiollisessa ja poliittisessa elämässä alkoivat puhaltaa uudet tuulet. Vailla kaikkia demokraattisia oikeuksia ollut vasemmistolainen työväenliike astui julkiseen elämään, vieläpä johtavaksi voimaksi taistelemaan uuden suuntauksen puolesta . . ."

Kirjoittaessaan "aseiden vaikenemisesta itärajallamme" Helsingissä ilmestyvä Suomen laajimmin leviävä työväenlehti, SKDL:n äänenkannattaja Kansan Uutiset totesi tästä merkkipäivästä:

"Kansallemme suuria kärsimyksiä aiheuttaneeseen sotaan johtanut vihan ja epäluottamuksen politiikka oli päättynyt täydelliseen tappioon. Tarvittiin muutosta, uudelleen arvioimista, vanhojen ennakkoluulojen hylkäämistä. Epäilijöistä ei ollut puutetta, vastustajia oli riittävästi, mutta uusi poliittinen ajattelu ja asennoituminen valtasi sitkeästi alaa. Tänään rauhan ja ystävyyden politiikka saa kansamme valtaenemmistön kannatuksen . . ."

SKDL:n eduskuntaryhmän puheenjohtaja, kansanedustaja Hertta Kuusinen sanoi:

"20 vuotta sitten tapahtunut käänne oli sikäli historiallinen, että viha ja pelko lähintä naapuriamme kohtaan kääntyi vähitellen luottamukseksi ja ystävyydeksi. Se ei voinut tapahtua yhtäkkiä . . .

"Tänä päivänä voimme kuitenkin todeta, että 20-vuotistaival on vienyt eteenpäin. Olemme selvinneet sodan aiheuttamista vaurioista odottamattoman hyvin. Epäilijät ja vastustajat on saatettu häpeään. Tämän päivän nuoriso tuskin aavistaa, mitä taloudellisia ja poliittisia vaikeuksia edeltäneellä ikäpolvella on ollut. Ilahduttavaa silti on, että nuoret pyrkivät ymmärtämään entisyyden ongelmia ja ratkovat omiaan ennakkoluulottomasti. He hengittävät 20-vuotisen rauhan ja vapaamman maailman ilmaa."

Viitaten Suomen nykypolitiikan kansainväliseen merkitykseen Paasikivi-Seuran varapuheenjohtaja, professori Jan-Magnus Jansson sanoi:

"Koko kehityksen takana on kuitenkin ollut ulkopoliittisen suuntauksemme jatkuva vahvistuminen. Aluksi oli Suomen ja Neuvostoliiton välinen rauhanomainen rinnakkaiselo melkein ainutlaatuinen ilmiö maailmassa. Sodanjälkeinen ulkopoliittinen linjamme kehittyi ilman vieraita esikuvia Suomen omien ponnistusten ja Neuvostoliiton meille osoittaman suopean suhtautumisen ansiosta ajalla, jolloin 'kylmä sota' riehui muualla maailmassa. Tänään, kaksikymmentä vuotta myöhemmin ulkopoliittinen suuntauksemme ymmärretään paremmin myös muualla ja se sopeutuu hyvin kehitykseen, jonka kuluessa yhä useammat maat ovat tunnustautuneet puolueettomaan ulkopolitiikkaan . . ."

Professori Jan-Magnus Jansson olisi voinut huolettomasti lisätä, että Suomen kokemukset rauhallisesta rinnakkaiselosta sopivat hyväksi esimerkiksi monelle muulle pikku- ja keskikokoiselle maalle, Canada mukaanluettuna.

— Känsäkoura.

Urheilua

Vlasovin fantastinen ME 582 kg tulosparannus 19,5 kiloa

Moskova. — Pieni Moskovan alueen kaupunki Podolsk sai olla viime viikolla urheiluhistorian erään hämmästyttävimmän tulosparannuksen näyttämönä. Maailman vahvin mies Juri Vlasov paransi nimissään olevaa painonnoston raskaansarjan maailmanennätystä peräti 19,5 kilolla, vaikka aikaisempikin ennätys oli jo niin kova kuin 562,5 kg. Sen Vlasov teki Moskovassa tämän vuoden kesäkuussa. Tämänpäiväinen yhteistulos oli 582 kg ja myös muut nostot olivat samalla uusia maailmanennätyksiä: punnerrus 196, tempaus 170,5 ja työntö 215,5 kg.

190 kg Vlasov punnersi toisella yrityksellään ja sen jälkeen hän kohotti 196 kg kolmannella yrityksellään. Vaikeimman liikkeen tempauksen mestari aloitti 160 kg:sta ja riuhtaisi sitten yhden epäonnistuneen yrityksen jälkeen 170,5. Työnnössä kävi kaikki hyvin, ensin 205 kg, sitten 210 ja lopuksi 215,5 kg.

Aivan äskettäin Vlasov itse puhui siitä, että 580 kilon raja saavutetaan erittäin pian. Seuraava askel, yhteistulos 600 kiloa vaatii hänen käsityksensä mukaan pitemmän ajan.

— Luulen, että saavutukseni kestää korkeintaan vuoden, sanoi Vlasov ME-nostojensa jälkeen. Arvelen saavuttavani kultamitalin Tokiossa, hän sanoi. Jotta voittaisin siellä, tulen tekemään sellaisen tuloksen kuin sitä varten on välttämätöntä. Vakavimpia kilpailijoitani Tokiossa tulee olemaan ukrainalainen Leonid Zhabotinski ja amerikkalainen Norbert Schemansky.

Nyt saavutettu ennätystulos olisi voinut syntyä jo aikaisemminkin, mutta huono onni on vaivannut tänä vuonna maailmanmestaria. Maaliskuussa, kun kaikki odottivat hänen otteluaan Zhabotinskin kanssa, lääkärit ehdottomasti kielsivät häneltä kilpailun. Nyt nämä kaksi jättiläistä matkustavat Tokioon ja siellä tapahtuu olympiakisojen puitteissa heidän kauan odotettu kaksinkamppailunsa.

Surren ilmoitan, että rakas mieheni

Emil Aukusti Rosti

nukkui ikiuneen Huntsville'n Memorial-sairaalassa 22 pnä toukokuuta 1964, oli kuollessaan 67 vuoden 5 kk. ja 5 päivän ikäinen.
Hän oli syntynyt Sievissä Suomessa.
Suremaan jäi vaimonsa Ester täällä, kolme siskopuolta Suomessa ja tuttavapiiri tässä maassa.
Haudattiin Addison Memorial-hautausmaahan ystävä- ja tuttavajoukon saattamana.

Ei haihdu ne muistot mi
sinusta jäi,
iäinen sija niillä on
sydämessäin.
Ei haihdu, ei kuole, ne
kukkivat vaan.
Kaihoten aina sinua
muistelen.

VAIMOSI ESTER.

Dear Godfather, I will
always remember you.
In loving memory,

MARLON.

KIITOS

Täten lausun kiitokset teille kaikille, jotka otitte osaa suruuni ja olitte saattamassa vainajaa viimeiseen lepoon. Kiitos kauniista kukista.

ESTERI ROSTI
R. R. 2, Huntsville, Ontario

Keihäänheiton tulos 91.72

Viime torstaisessa lehdessämme mainittiin, että norjalaisen Terje Pedersenin keihäänheiton maailmanennätystulos oli 91 metriä ja 73 senttimetriä. Nyt on kuitenkin käynyt selville, että miehen saavuttama haamutulos onkin yhtä senttimetriä huonompi, eli 91 metriä ja 72 senttimetriä.

—•—

Rose ui MEn 880 jaardilla

Vancouver. — Australialainen Murray Rose saavutti Canadan uintimestaruuskilpailuissa Vancouverissa lauantaina uuden maailmanennätyksen 880 jaardin vapaauinnissa ajallaan 8.55,5.

Kaiholla ilmoitan, että elämäntoverini

KOSTI HYTÖNEN

hukkui kalastusreisulla kesäkuun 21 pnä 1964, löydettiin kesäkuun 29 pnä. Haudattiin Hearstin hautausmaahan ystävä- ja toverijoukon saattamana. Hän oli syntynyt Suomessa lokakuun 21 pnä 1902.
Suremaan jäi elämäntoverinsa Enne sekä sukulaiset ja tuttavat tässä maassa ja Suomessa.

On päättynyt sun mainen retki,
näin yllättäen tuli lähtösi hetki.
Ei ihminen tiedä mitä
huomispäivä tuo,
sen yksin vain meille luoja suo.

Loppunut on Kosti, huolet
sulta,
nuku kauneinta unta.

ENNE.

KIITOS

Lausun sydämelliset kiitokset kaikille teille, jotka otitte osaa suruuni Kostin kuoleman johdosta. Kiitos kauniista kukista ja seppeleistä. Kiitos kaikesta avustanne teille, Ingrid, Irma, Anja ja siskoni Laura. Kiitos Martti Rasinperälle laulusta. Kiitos teille kantajat: Martti Jaakola, Onni Salo, Sakari Ketonen, Lauri Lahtinen, Pentti Laurio ja Martti Rasinperä.
Teitä kaikkia vielä kiittäen,

ENNE

HEARST ONTARIO

Syvällä surulla ja kaipauksella ilmoitan, että rakas puolisoni ja isämme

ILMARI VALEE MÄKI

nukkui kuolon uneen Sudbury Memorial-sairaalassa kesäkuun 16 pnä 1964, pitemmän sairauden jälkeen. Hän oli syntynyt Peräseinäjoella, Viitalan kylässä, Suomessa, tammikuun 25 pnä 1892, ollen kuollessaan 72 vuoden, 5 kk. ja 22 päivän ikäinen.
Lähinnä häntä suremaan jäi vaimonsa Maria, kolme tytärtä ja viisi lastenlasta, yksi sisko Suomessa sekä laaja sukulais- ja tuttavapiiri tässä maassa ja Suomessa.
Vainaja saatettiin viimeiseen lepoonsa kesäkuun 18 pnä Lougheedin hautaustoimistosta suuren surujoukon saattamana Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

Vaikka kukkani haudallasi
kuihtuu
ja seppeleen solmut hiljalleen
aukee,
jäi kallis muisto sinusta eloon,
muisto, joka sydämesi juurilta
poimittu on.
Lepää rauhassa kumpusi alla.
Rakkaudella muistaen,

Vaimosi Maria.

On sammunut silmien loiste,
kädet auttavat kylmentyneet.
On päättynyt elosi polku,
syvä rauha on osasi nyt.
Surren kaivaten,

tyttäresi Sylvia, Annie ja Kaarina.

Sä levon nyt sait, Pappa kulta,
olet myrskyistä vapaa.
Olit niin hyvä ja hellä,
muistoistamme et unhoitu
milloinkaan.

Helen, Norman, Carolyn,
Raymond ja Eila.

KIITOS

Sydämellinen kiitos ystäville, naapureille ja sukulaisille, jotka otitte osaa suruumme kauneilla kukkalaitteilla ja olitte niin suurilukuisina saattamassa rakasta puolisoani ja isäämme viimeisellä matkallaan. Kiitos pastori Heinilälle lohduttavista sanoista ja kaikille, jotka auttoivat meitä tällä surun hetkellä.

MARJA MÄKI JA TYTOT PERHEINEEN

Eero Tapio lunasti matkalipun Tokioon

Lapua. — Valmennusleirillä loukkaantunut polvi tiukalla ideal- ja tukisiteellä tuettuna otteli Haukiputaan Heiton Eero Tapio täällä Lapuan Urheiluhallissa viime sunnuntaina kaksi olympiakarsintaottelua. Ensimmäisessä ottelussaan, jossa Tapio kohtasi Rovaniemen Paavo Määtän Tapio esitti painiskelua, jonka veroista nähdään harvoin kahden hyvän miehen yhteenotossa. Tapion pistevoitto oli aivan ylivoimainen. Tuomaripapereitten keskiarvo 10—1 Tapion hyväksi. Toisessa ottelussa onnistui Jämsänkosken Arto Savolaisen pitää ottelu tasaisena, vaikka Tapio tässä ottelussa oli se mies, joka pyrki otesuorituksiin ja heittoihin. Savolaisen tyytyessä puolusteluihin, Tuomaristo katsoi ottelun ratkaisemattomaksi. Tapio lunasti joka tapauksessa loisteliaalla esityksellään olympaipaikan.

Matti Laakson ja Olavi Niemen karsintaottelu 78 kg:n sarjan olympiapaikasta, kuten myös Arto Savolaisen ja Erkki Penttilän vapaapainiottelu päättyivät täysin tapahtumaköyhinä ratkaisemattomaan.

—•—

E. Koskinen vei estemestaruuden

Säynätsalo. — Turun Weikkojen Erkki Koskinen vei nimiinsä tämän vuoden TULn mestaruuden 3000 metrin esteissä ja toiseksi sijoittui Hirvensalon Heiton A. Niemi. Miehet vetivät vuorotahtiin, kunnes sitten viimeisellä kierroksella Koskinen meni menojaan ja katkaisi maalinauhan ajassa 9.19,8.

Perinteellisellä Säynätsalon piikillä, joka juostaan radalla, teki Viitasaaren Paananen hyvän ajan 1.23,55,2. Tiikkaja heitti keihästä 71.44 ja Salminen juoksi 400 m 49,7. Kilpailuja suosi kaunis sää ja osanottajia oli runsaasti.

Stamjcic aitoi 80 m ME-aikaan

Belgrad. — Jugoslavian Draga Stamejcic sivalsi viime lauantaina naisten 80 metrin aitojen maailmanennätystä 10,5 Celjessä Pohjois-Jugoslaviassa järjestetyissä yleisurheilukilpailuissa.

Japanin työläiset olympiamarssille

Tokio. — Japanin suurin ammattiyhdistys, Sohio, on päättänyt olympiakisojen aikan aloittaa suuren kampanjan osoittaakseen ulkomaalaisille, kuinka huonossa olosuhteissa ja alipalkattuina japanilaiset työläiset elävät.

Yli 3 miljoonaa työläistä osallistuu kampanjaan, jonka aikana järjestetään suuria mielenosoituksia pääministerin asunnon luona ja Tokion suurimmilla paikoilla.

Sohio suunnittelee myös "ei ylitöitä"-liikettä. Jos tämä suunnitelma toteutuu, on sillä suuri vaikutus kisojen kuljetuksiin.

VIESTIN KILPAILUT ONNISTUIVAT HYVIN

South Porcupine. — Huolimatta edellisen viikon sateisesta säästä, suosi Työnpäivän viikonlopun sunnuntaina mitä herttaisin sää. Paikallisen seuran lisäksi olivat lähettäneet ulkopaikan seurat kilpailijoita järjestämiimme kilpailuihin. Sudburyn Alertsin nuori Hutman oli tullut etelä-Ontariosta Toronton Yrityksen poikain mukana edustamaan seuransa värejä. Niin pitääkin, mikä on kaunis teko seuraansa kohtaan ja yleensä että otetaan huomioon se työ minkä järjestävä seura joutuu tekemään kun se yrittää urheilijoille järjestää kilpailuita, pitääkseen urheilun jonkunlaisessa vireessä. Jehu, minkä aloitteesta nämä kilpailut nyt pidettiin, on alkujaan järjestänyt, kun A. Kääriäinen urheilun ystävänä lahjoiti Jehulle pokaalin, mistä tullaan kilpailemaan joka vuosi voittaja seuran järjestämissä kilpailuissa.

Olisi ollut toivottavaa että Jehu olisi myöskin lähettänyt urheilijoita näihin kilpailuihin. Näyttää siltä, että Jehu seurana alkaa kärsiä urheiluvoimien puutteesta, samoin kuin moni muukin seura on jo vuosia kärsinyt ja on jouduttu turvautumaan kansainväliseen toimintaan, saada toiskielistä ainesta seuran toimintaan, jos mielii pitää seurassa rata- ja kenttäurheilu "pinnalla".

Näissä meidän järjestämissä kilpailuissa saavutettiin seuraavanlaisia tuloksia: Yleisen sarjan 100 m. juoksussa: 1) T. Miner, Viesti 11,8 2) P. Clarke samasta seurasta 6 m. ja H. Kataja Yrityksestä 7 m jälessä.

Alle 21 v. 100 m: 1) Roy Paananen Yritys 11,4, 2) L. Niemi Viesti 11,7 ja D. Hutman Alerts 12.2. Alle 17 v. sarja: 1) M. Schledewitz Viesti 12,7 ja 2) R. Remaldi samasta seurasta 12,8.

200 m. juoksuun ottivat osaa ainoastaan alle 21 v. pojat ja saavutettiin seuraavat ajat: 1) T. Miner Viesti 24,9 2) R. Paananen Yritys 25,0 ja 3) P. Clarke 25,8.

Korkeudessa saavutettiin seuraavat tulokset: 1) E. Takala Yritys 1.60, 2) D. Hutman Alerts 155 ja 3) H. Kataja Yritys 155.

Pituushypyssä saatiin seuraavat tulokset: Yleinen 1)566 2) T. Miner 498 ja 3) P. Clarke 490. Alle 21 v. 1) B. Heikkilä 589 2) R. Paananen 581 ja 3) D. Hutman 578. Alle 17 v. pojat: Clarke 490. Naisten sarja J. Laamanen 357.

Kuula, yleinen sarja: 1) H. Kataja 11.31 2) E. Takala 10.89 ja T. Miner 9.90. Alle 21 v. 1) B. Heikkilä 13.31 2) Hutman 11.78 ja 3) Haanpää Viestistä 11.59.

Alle 17 v. pojat: 1) M. Schledewitz 11.82 2) Renaldi 11.79 ja 3) Clarke 11.37.

Naiset: 1) J. Laamanen 7.51, 2) C. Niemi 6.94 ja K. Haanpää 5.89.

Yleinen kiekonheitto: 1) Kataja 32.78 2) Kataja 30.09 ja 3) Miner 24.50. Alle 21 v. 1) Heikkilä 33.53 2) Hutman 33.07.

Keihäs yleinen: 1) Takala 46.77 2) Kataja 46.55 ja 3) Clark 30.45. Alle 21 v: 1) B. Heikkilä 65.07 ja Hutman 41.49. Alle 17 v. pojat Clarke 32.70.

1500 m juoksussa tulokset Clarke 4.32.3, 2) Luhta Viestistä 4.55 3) Hutman 5.06,8 4) B. Heikkilä 5.16 ja 5) Kataja 5.30.

4x100 m: viestissä A. Kääriäisen lahjoittamasta pokaalista käytiin kova kamppailu Yrityksen ja Viestin juokkueiden kesken. Ensimmäisellä osuudella Yrityksen Heikkilä otti johdon käsiinsä, mutta toisella osuudella Viestin Niemellä, pienenä miehenä, oli "jalkoja mahanalusta täynnä" ja hyvästi onnistunut vaihto auttoi, että Niemi jo seuraavalla vaihdolla oli johdossa. Viestin Clarke vielä teki vähän rakoa vastustajaansa joten ankkurimiehille tuli kova yhteenotto. Yrityksen Paananen, mikä tällä kertaa on liiton paras sprintteri ei voinut enään kiriä umpeen sitä rakoa, minkä Viestin pojat olivat saaneet, koska Viestin ankkuri T. Miner on myös hyvä poika 100 metrillä, joten hän säilytti etupaikan ja Viestin joukkue voitti tuon pokaalin kolmannen peräkkäisen kerran ainoastaan yhden metrin etumatkalla, saaden ajakseen tasan 49 sek. Vielä yksi kiinnitys tuohon komeaan pokaaliin ja se tulee komistamaan Viestin palkinto kokoelmaa.

Näin loppuivat nuo meidän järjestämämme urheilukilpailut, josta haluan lausua seuramme puolesta kiitokset Yrityksen pojille ja Alertsin Hutmanille kun tulitte antamaan väiriä järjestämille kilpailuille.

J.K. — Haluan lausua Toronton pojille, jotka olitte sisällä meillä kiitoksemme siitä paketista, minkä löysimme teidän lähdettyänne. Vielä kerran kiitoksemme. — Nick.

Starin "piknikki" Hormiston farmilla

St. Catharines, Ont., — Nyt on päätetty pitää v- ja u seura Starin vuotuinen "piknikki" mr ja mrs J. Hormiston farmilla syyskuun 20 päivänä. Tässä "piknikissä" on kaikilla tilaisuus viimeistellä kesän urheilusaavutuksia esimerkiksi "kroketin" peluussa, santapussin ja nuolen heitossa. Krokettikenttä on jo ennestään tunnettu erikoisen hyväksi.

Jos sattuu, että nälkä alkaa vaivata, niin siellä saa syödä nakkimakkaroita ja juoda hyvää kahvia kotitekoisen pullan kera. Tähän tilaisuuteen passaa tulla vähän kaupempaakin koettamaan, että kuka mihinkin pystyy ja samalla kannattamaan seuran toimintaa.

Siksi päiväksi pitää myösin tulla oikea "piknikki"-ilma, mutta jos sattuu satamaan, niin voidaan sisällä pitää kaikenlaisia seurapelejä.

Siis syyskuun 20 päivänä tarvitaan Hormiston farmilla rajaton määrä "piknikki"-väkeä. Tilaisuuden alkamisaikaa ei ole päätetty, mutta aloitetaan silloin kun kukin perille pääsee. Toivotaan, että saadaan "kroketti"-peli hyvissä ajoin alkuun, ja että saapuu sellaisiakin vieraita, jotka tuovat voittoja lahjoittaakseen ne eri pelien palkinnoiksi. Lahjoitukset otettaisiin kiitollisuudella vastaan. — U.H.

ME-aikoja uitiin Moskovassakin

Moskova. — Georgi Prokopenko saavutti viime viikolla Neuvostoliiton uintimestaruuskilpailuissa Moskovassa 100 metrin rintauinnissa uuden maailmanennätyksen 1.06,9. Tulos on puoli sekuntia parempi kuin hänen nimissään oleva maailmanennätys.

Samoissa kisoissa nuori tashkentilainen uimari Svetlana Babanina saavutti naisten 100 m rintauinnissa myös uuden maailmanennätyksen 1.17,2.

URHEILUPAKINAA

Kun norjalainen nuorukainen, 20-vuotias Terje Pedersen heitti heinäkuussa uuden loistavan maailmanennätyksen keihäässä 87,12, ennustin jo silloin, että pian heitetään uusi haamuraja 90 metriä ja sen todennäköisesti tekee juuri sama nuorukainen.

Nyt onkin merkitty uusi haamuraja, jota kukaan maailmassa ei olisi uskonut todeksi 20—30 vuotta sitten. Nyt se on tapahtunut tosiasia ja tulos uskomattoman loistava, 91.72. Jos nyt katselemme tätä tulosta ja nuorukaisen varmuutta, niin kaikella todennäköisyydellä pidämme häntä ehdottomana kultamitalin voittajana ensi kuussa Tokiossa. Siellä hän on luvannut parantaa tulostaan entisestään. Näyttää siltä ettei kukaan nykyheittäjistä pysty tällä hetkellä parantamaan Pedersonin tulosta. [illegible] Pederson on tulostensa ansiosta aivan omaa luokkaansa [illegible] Pedersen jo tunnustaa Puolan Sidlon [illegible] Olisipa todella onnettaren oikullisuus jos [illegible] kultamitalin Tokiossa. [illegible] Sidlolle Rooman kisoissa [illegible]

Ovat suomalaisilla voiton mahdollisuuksia tai edes pistesijoja keihässä Tokiossa? Tuskinpa on. Vaikka Suomella on lähes 50 70 metrin miestä, näillä tuloksilla ei nykyisin pärjää edes piirikunnallisissa. Suomea edustaa Tokiossa Paul Nevala, [illegible] heittäjä suurissa kilpailuissa, joka putkin on nakellut vähän yli 70 metriä ja jolle voi käydä niin kuin kävi Belgradin Euroopan mestaruuskilpailuissa, että tie nousee pystyyn alkukilpailun jälkeen. Jorma Kinnunen toisena edustajana tuskin pystyy lyömään Sidloa, Kulcsaria tai [illegible] Tokiossa. Synkältä näyttää [illegible] yleisurheilussa Suomelle. [illegible]

[illegible] Sakari Reinhard hyppäsi äskettäin 511 ja nyt heti [illegible] Preussger uuden Euroopan ennätyksen 515. Vieläkin mennäksemme keihäänheittoon, [illegible] Bill Heikkilä, joka on osoittanut [illegible] 70 metriä [illegible] Heikkilä [illegible] Pedersen [illegible] Pauli Vesterinen [illegible] Paavo Niemelä, sisukas lihaskimppu. Joten kyllä Heikkilällä on vielä mahdollisuudet 70 metriin.

Mitkä todelliset mahdollisuudet nuorella Pedersenillä on edessään [illegible]

— Tekonimus.

Brittiläinen työväestö vaatii 35-tuntista työviikkoa

Blackpool, Eng. — Britannian ammattiyhdistyksien keskusliitto (Trades Union Congress) on vaatinut, että sen alaisuudessa olevien ammattiyhdistyksien jäsenille on varattava 35-tuntinen työviikko ilman kotiin vietävän palkan vähentämistä.

Tsaarin aikainen murhatapaus paljastui

Moskova. — Omskin lähellä työssä olleet metsänkaatajat löysivät äskettäin ketjuin niskasta, ranteista ja nilkoista kytketyn luurangon vanhan mäntypuun ongelosta. Löydön tehneet miehet kertovat, että heidän mielestään luuranko oli miehen, joka oli karannut tsaarin aikaiselta siperialaiselta vankileiriltä ja piiloutunut puun onkeloon paetessaan vanginvartijoilta.

Hylkäsi Ruukkujen tasangon neutralisoimisen

Pariisi. — Laosin Pathet Lao-joukkojen johtaja, prinssi Souphanouvong on hylännyt ehdotuksen strategisen Ruukkujen tasangon neutralisoimisesta, ilmoitettiin Pariisista tiistaina.

Ruukkujen tasangolla, joka on tärkeä maanteiden solmukohta Laosissa, ovat oikeistosiiven ja puolueettomien joukot käyneet taisteluja Pathet Lao-joukkoja vastaan.

Puolueettomien johtaja prinssi Souvanna Phouma esitti neutralisoimissuunnitelman oman ryhmittymänsä sekä oikeistosiiven nimissä.

Suunnitelma käsitti Ruukkujen tasangon asettamisen Laosin eri ryhmittymiä edustavien joukkojen sekä kansainvälisen valvontakomission valvontaan. Kansainvälisessä valvontakomissiossa ovat edustettuna Canada, Intia ja Puola.

Pathet Laon johtajan edustaja Phoumi Vongvichtit sanoi tiistaina: "Emme salli oikeistosiiven joukkojen tunkeutua Pathet Laon ja (toisinajattelevien) puolueettomien vapauttamille alueille tämän suunnitelman varjolla, ennen kuin kaikki muut ongelmat on ratkaistu".

Maailman turuilta

KUKAHAN SENKIN LYSTIN MAKSAA?

Miami. — Kuubalaispakolaisjärjestöjen johtajat julistivat, ties monennenko kerran, viime tiistaina, että he järjestävät asevoimia Kuubaan tehtävää uutta hyökkäystä varten, jota tulee johtamaan Sikojen Lahden (Bay of Pigs) vuonna 1961 tehdyn epäonnistuneen hyökkäyksen komentaja.

PAPIN PÄÄ OLI JÄTETTY ALTTARILLE

Lourenko, Mraques, Mozambique. — Roomalaiskatolisen hollantilaispapin, Rev. Willem de Meelsin päätön ruumis on löydetty Mozambiquen pohjoiskärjessä, Tanganjikan rajalla sijaitsevan Nangollon lähetystön lähettyvillä olevasta metsästä, tiedoitti Etelä-Afrikan Press viime tiistaina. Papin pää löydettiin myöhemmin lähetystönsä alttarilta. Piirihallitsija tutkii asiaa.

NAISET SAAVAT ENSIMMÄISEN KERRAN "TIRKISTYSOIKEUDEN"

Castle Gandolfo. — Paavi Paavali VI tiedoitti tiistaina, että naiset saavat osallistua ensi maanantaina alkavaan Vatikaanin ekumeeniseen kokoukseen muutamiin istuntoihin.

Tämä on mainitun kirkkoneuvoston 1,600-vuotisen historian aikana ensimmäinen kerta, jolloin naiset saavat tulla sen istuntotilaisuuksiin.

Ekumeenisen neuvoston istuntoon osallistuvat nunnat ja maallikkonaiset saavat "kuuntelija"- huomioitsijain aseman.

ROUVA FINKBINE ODOTTAA JÄLLEEN

Rouva Sherri Finkbine joka juotui koko maailman lehtien sivuille vuonna 1962, jolloin hänelle tehtiin abortti Ruotsissa thalidomidin vuoksi, ilmoitti Phouenixissa, Arizonassa, että hän odottaa jälleen lasta.

Rouva Finkbine selitti avoimesti halunneensa abortin vuonna 1962 koska hän oli ottanut lääkettä, joka sisälsi thalidomidia. Tämä lääke aiheutti monissa tapauksissa epämuodostuneiden lasten syntymisen.

Koska abortti on kielletty laissa Yhdysvalloissa, joutui rouva Finkbine matkustamaan Eurooppaan, jossa hänelle tehtiin Ruotsissa raskauden keskeyttäminen.

Ilmoittaessaan olevansa jälleen raskaana rouva Finkbine lisäsi, että hän ja hänen miehensä ovat hyvin onnelliset asian johdosta.

Ruokatavarasta on puutetta Intiassa

New Delhista lähetettiin noin viikko sitten Britannialle ja yhdysvalloille vetoomus viljankuljetuksen nopeistuttamiseksi Intiaan siellä uhkaavan nälkiintymistilanteen välttämiseksi. Yhdysvaltoja pyydettiin kääntämään Australiaan ja Englantiin menossa ollut 40,000 tonninen viljamäärä Intiaan. Intia pyysi myös, että Pakistaniin viljalastissa menossa olevat laivat suunnattaisiin Intian satamiin.

Asiantuntijat selittivät, että Intia elää nyt kirjaimellisesti "laivasta suuhun", mikäli on puhe vehnästä.

Intian ruokapula voi pahentua edelleen äskeisten tulvien johdosta. Punjabin ja New Delhin alueilla joutui tulvavesien alle noin 250,000 eekkerinalaa maata. Kesäkuusta alkaen on saatu ennätysmäisesti sadetta, kaikkiaan 40 tuuman vahvuudelta, ja sen johdosta on yksistään New Delhin alueella joutunut 142 kylää tulvavesien alle.

Kova on sekä kalastajan että hänen vaimonsa elämäntaival

Sointula. — Syksy on tullut ja kesälomamuistot sekä kokemukset ovat takanapäin. Pienet kalat on saatu ja hirmuisen isot menetetty, niinhän se aina lomakertomuksissa tapahtuu. Nyt olisi aika saada niitä lomakertomuksiakin.

Täälläkin alkaa olla ammattikalastus loppuvaiheessa, mutta ammattikalastajat eivät harrasta kokemuksiensa paperille panemista. Kalastus on minun mielestäni yhtä kovinta leivänhankintaa kovassa myrskyssä ja tuulessa. Siinä hommassa ei nukkumisesta tule paljon mitään, sillä verkkomiesten täytyy olla aina öisin hereillä. Uistimella kalastavan miehen, jos hän kalastaa yksin, on alettava aamulla varhain, jolloin kalaa tulee parhaiten. Nykyisin koneiden aikana siimoja on jokapuolella ja kellot soivat siellä sun täällä, jolloin kalastajat häärivät kuin Helmi sodassa, kuten sananlaskussa sanotaan. Kädet veressä sitten illalla joutuvat perkaamaan kalat, joten ei siinä paljoa jää lepoaikaa kun sama vetäminen alkaa jälleen. Kalastusaika on lyhyt ja silloin pitää saada talven leipä ja moninaiset tarpeet. Vaimojen ajatukset kotona ovat myrskyisinä öinä perheenpään luona ja he toivovat, että kaikki olisi hyvin. Mieheni kalasti 30 vuotta ja nykyisin keväällä lähtee sukuani *kymmenkunta venettä kalastamaan*, mikä uistamaan, verkostamaan tai nuottaamaan.

Merellä se minunkin mieleni askartelee myrskyisinä öinä, mutta kaikesta huolimatta kalastuksessa on oma viehätyksensä. Joka on siihen kerran alkanut niin sinne palaa mieli vaikka ei enään voisi mennäkään. On kuin vuosituhansien takainen veren ääni kutsuisi, jolloin ihmiselämä oli riippuvainen kalastuksesta ja metsästyksestä. Kovaa oli taistelu elinehtojen puolesta ja kalastus oli kuin peliä ja onnen kauppaa. Aina toivoo sitä suurta saalista ja pettyneenä luottaa taas seuraavaan kalastuskauteen. Kalastuksessa on eräs seikka se, että aina kerrotaan siitä suuresta saaliista ja jätetään mainitsematta ne pienet saaliit.

Nykypäivänä kalastusvälineet maksavat tuhansia ja monet laittavat niihin ainoansa saadakseen ne ja jos ei onnistu niin pettymys on katkera. Olen seurannut BC:n kalastusta alusta alkaen. Ensin kannuttimot antoivat kaikki välineet. Suuren tasapohjoisen raskaan veneen ja kalastaja laittoi siihen itse pienen teltan keulaan. Olen aikoinani ommellutkin niitä telttoja. Pieni öljykeittimö oli myös veneessä ja sillä sait juuri ja juuri keitettyä kahvia ja aamupuuroa. Joka kahden viikon kuluttua käytiin hakemassa kotoa lisää eväitä.

Kannuttimilla ei ollut silloin mitään sopimusta niin kuin nykyisin. Kahdeksasta sentistä alkoi kalan hinta ja siitä se kohosi vähitellen kaksi ja puoli senttiä kerrallaan.

Silloin kalasettiin vain joissakin Inleteissä. Rivers Inletit olivat parhaita kesäkalastuspaikkoja. Nykyisin on kyllä huomattu, että kalaa saa melkein missä vaan. Pari vuosikymmentä oli tällaista, sillä kalastajat eivät olleet järjestäytyneitä. Kalakeittimöt maksoivat minkä halusivat ja ei sillä tienestillä toimeen tultu. Meillä kaikilla oli pienet viljelykset, lehmiä, kanoja ja sikoja. Niillä ainakin meillä leivässä pysyttiin ja kalastustuloilla ostettiin syksyisin perheelle kengät ja vaatteet sekä hiukan paranneltiin asunto-oloja. Kovaa se oli kesällä vaimollakin, sillä kaikki peltotyöt jäivät heidän tehtäväkseen. Kaupan palveluskunta ja A. B. Mäkelä olivat ainoat, jotka kesällä katuja kävelivät housuissa. (Silloin eivät naiset käyttäneet housuja niin käytännölliset kuin ne olisivat olleetkin siellä pelloilla pyllistellessä.) Mutta silloin olimme myöskin yhteistoiminnan ihmisiä ja autoimme toisiamme heinien latoon korjaamisessa. Erään kerran meitä souti 3 emäntää 9 mailia mennäksemme heinätöihin ja talon emäntä keitteli ruokaa sekä kahvia ja iltaan mennessä oli heinät ladossa ja silloin alkoi paluumatka.

(Olen varmaankin päästäni vialla kun mustelen niitä aikoja elämäni *parhaimpina*.) Poikkesin taas asiasta. Siihen aikaan kalastajat alkoivat ajatella, että kalastusalalla pitäisi olla moottoriveneet, ja että kun kalastajat omistaisivat ne niin he voisivat määrätä kalalle myös hinnankin. Mutta siinä tuli pettymys, sillä kannuttimot huolehtivat kalan markkinoille saamisesta. Tämä seikka pakoitti kalastajat järjestäytymään unioihin. Luulen, että se oli vaikea tehtävä kun useat pitivät parhaana yksityisyrittelijäisyyttä. Mutta tässäkin on päästy eteenpäin ja sen todistaa monet lakot, joita on ollut kalastusalalla. — Isoäiti.

Tilatkaa Vapaus!

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin DI 4-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 3-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

JÄNNITTÄVIÄ ROMAANEJA SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

PHILIPPE DE VOMECOURT:
UNOHDETUT URHOOLLISET
321 sivua — Hinta sid. $4.25
Jännittävä ja vauhdikas kuvaus Ranskan vastarintaliikkeen toiminnasta toisen maailmansodan aikana.

DIANNE DOUBTFIRE:
VIATTOMUUS VAARASSA
210 sivua — Hinta sid. $2.75
Englantilainen kirjailija Dianne Doubtfire on luonut tästä vakavasta aiheesta jännittävän ja psykologisesti uskottavan romaanin.

ALISTAIR MacLEAN:
MILJONÄÄRIEN LAIVA
306 sivua — Hinta sid. $3.75
Brittiläinen kauppalaiva "Campari" on maailman ylellisin alus. Se on miljardöörien maanpäällinen taivas. "Miljonäärien laiva" on ensiluokkainen jännitysromaani, jota ei malta laskea käsistään ennen loppua.

UUSIA SUOMALAISIA SATUJA LAPSILLE
SUOMALAINEN SATUKIRJA 1
159 sivua — Hinta sid. $3.00
Keväällä 1962 ratkaistun suuren satukilpailun rikkaasta sadosta on tähän kirjaan otettu 16 satua. Kirjan on verraton lastenkuvittaja Maija Karma somistanut viehättävin, mielikuvitusrikkain kuvin.

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

VUOKRATTAVANA

LIIKEHUONEISTO VUOKRATTAVANA hyvältä liikepaikalta, 98 Elm St. W., sopiva kaikenlaisille liikkeille, kaksi sisäänkäytävää edessä. Kohtuullinen vuokra. Lähemmin: 675-7445. (5-8-10)

VUOKRATTAVANA

NYKYAIKAINEN, HYVÄSSÄ KUNNOSSA oleva kolmen huoneen apartmentti kylpyhuoneineen vuokrattavana Vapauden talossa. Kuuma- ja kylmävesi talon puolesta. Kohtuullinen vuokra. Kysykää: Vapauden konttori, 100 Elm St. W., puhelin 674-4264.

HALUTAAN

SUOMALAINEN NAINEN TAI PARISKUNTA asumaan iäkkään pariskunnan kanssa farmilla, lähellä South River, Ont. Tehtävä keveitä taloustöitä. Talo varustettu sähköllä, vedellä ja puulämmittäjällä. Kysykää: H Treff, 1556 Crestmoor Rd., Sudbury, Ont., puh. 673-3188. (EI 8-19)

HALUTAAN

SUOMALAINEN NAINEN MYYJÄTTÄREKSI kangaskauppaan. Mainitkaa ikä ja kokemus. Kysykää kirjeellisesti: Saleswoman, P.O. Box 69, Sudbury, Ont. (8-10-12)

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
52 Elm St. East Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

A.K. Electronics
Radio- ja TV-korjausta
Puh. 674-7241, kotiin 673-7414
ANDY KANGURIN
henkilökohtainen palvelu
787 Lorne St. S. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Unkarin mustalaiset"-näytelmän harjoitukset ovat Finnish-haalilla perjantaina, syyskuun 11 päivänä kello 7 illalla.

Alerts-Visan kokous on Finnish haalilla tänä (torstai) iltana, alkaen kello 8.

Wanupin urheilukentällä pidetään talkoot lauantaina, syyskuun 12 pnä alkaen kello 9 aamulla. Tuokaa haravia mukananne.

Wanupin haalilla on railakkaat tanssit lauantaina, syyskuun 12 päivänä, alkaen kello 9 illalla. Soitosta huolehtii Hako-Ojan yhtye.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunta järjestää seurapeli-illan **Työn Puiston** ravintolahuoneessa keskiviikkona, syyskuun 16 pnä, alkaen kello 7.30 ill.

Näyttelijäin kokous pidetään Finnish-haalilla maanantaina, syyskuun 14 päivänä, alkaen kello 7.30 illalla. Kaikkien läsnäolo olisi erikoisen suotavaa.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

TILATKAA VAPAUS

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

"Cash & Carry" hinnoilla
KAIKKI RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEET
tai velaksi helpoilla vähittäismaksuilla ja ilmaisella tuontipalvelulla. VANEERIA, LAUTAA, OVIA YM. Uutta ja käytettyä tavaraa. Pesuammeita, toiletteja, sinkkejä, putkea ym.
"LATEX" ULKO- ja SISÄMAALIA .... gall. 2.95
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

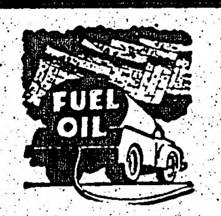

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

JENSEN'S BUILDING CENTRE
1716 Regent St. S. — Puhelin 674-2722 — Sudbury
★ RAKENTAJAIN RAUTATARPEITA
★ PILKINGTON IKKUNALASIA
★ KYANIZE LAATUMAALIA
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

3 suomalaista autojen myyjää

Sulo Heino

Elmer Pulkkinen

Lauri Hotti

Suosittujen FORD AUTOJEN välittäjällä
Voitte luottaa, että he antavat Teille tyydyttävän palvelun monivuotisen ammattikokemuksensa perusteella
'64 Ford autot ja trokit saaneet yleisen suosion
kuin myös asiakkaillemme edulliset kauppamenettelytapamme, jotka perustuvat suureen menekkiin vähemmällä voitolla kutakin ajokkia kohden.
EDULLISTA OSTAA AJOKKINNE McLEODISTA
McLEOD MOTORS
& EQUIPMENT LIMITED
Canadan vanhin Fordien edustaja
65 LARCH ST. PUH. 673-9501 SUDBURY

SÄÄSTÄKÄÄ RAHAA ostamalla
"HOMEOWNERS" monipuolinen kotivakuutus
Lähempiä tietoja antaa mr Ritari — Puh. 675-5683
RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- ja MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. 675-5683

"Pitkäjärveläisillä" kokous sunnuntaina

CSJ:n Long Laken osaston kuukausikokous pidetään tänä sunnuntaina, kuluvan kuun 13 päivänä, alkaen kello 1 iltapäivällä Ida ja Atu Koivulan kodissa.

Kaikkia osaston jäseniä pyydetään saapumaan kokoukseen, olkaa hyvät. Tervehtien, — Riikka.

Katsaus Wanupin rientoihin

Ensimmäiseksi haluavat Alerts ja Visa lausua kiitokset kaikille niille henkilöille, jotka olivat saapuneet viime lauantaina Wanupin urheilukentällä pidettyisin talkoisiin. Siis kiitokset.

Kuten kaikki jo tiedämmekin on ensi kesän Suurjuhlat jätetty meidän sudburylaisten huostaan ja tästä johtuen onkin ryhdytty työskentelemään juhlien onnistumiseksi. Viime lauantaina kentällä talkoissa kynnettiin ja äestettiin rata ja nyt ensi lauantaina, eli 12 päivänä kuluvaa kuuta kello 9 aamulla, pitäisi mennä kentälle haravoimaan radalta pois kaikki siinä sitkeästi koko kesän kasvaneet juolavehnät.

Joten Visa ja Alerts vetoaa taas jäsenistöönsä ja kaikkiin sellaisiin henkilöihin, joilla on kiinnostusta ja toivoo, että tänäkin lauantaina saadaan hyvä osanotto näihin jo ensi kesänä Suurjuhlia valmistaviin talkoisiin.

Tervetuloa.

* * *

Lauantai-iltana on Wanupissa railakkaat tanssit. Tanssit alkavat kello 9 illalla ja niiden musiikkipuolesta pitää huolta Hako-Ojan poikien yhtye. Ravintolassa tarjoillaan kahvia, virvokkeita ja muutakin hyvää. Tervetuloa tanssien sanovat järjestäjät.

Alueelliset lahjavoitot

CSJ:n aluetoimikunnan bienot lahjavoitot, joita ei vissien vaikeuksien vuoksi voitu julkaista ennen taa pois, on nyt jaettu niille joille "onnetar hymyili" tällä kertaa. Toimitus suoritettiin aluetoimikuntaan kuulumattoman Martin Sutisen johdolla CSJ:n Sudburyn osaston hyvin onnistuneessa kokouksessa ja lahjat jakaantuivat seuraavasti: 1:nen lahjavoitto (sähköpaistinpannu) Maija Hänninen, Long Lake, Ont., No. 659; toinen (matkalaukku) H. Törmälä, Worthington, Ont. No. 426 ja kolmas (tusina veitsiä) Lauri Karjalainen, Sudbury, Ont. No. 596. Lahjavoitot saa periä W. Eklundilta, Vapaudesta.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Uusi hengenahdistus- (ASTHMA) LÄÄKE
Pillereinä 100 kpl. 7.75
50 kpl. 4.00
Pulloläääkkeenä 5.00
Voitte valita jommankumman
Ynnä 25c postimaksua ja Ont. tilauksista 3% myyntivero.
KARI PHARMACY
Puh. 675-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

CSJ:n Sudburyn osasto valmistuu vastaanottamaan Suomi-vieraita

Eilen illalla Finnish-haalilla pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston hyvin onnistuneessa kuukausikokouksessa keskusteltiin myytävänä olevasta "urheilukentästä" ja osaston talousasioista yleensä, mukaanlukien "harvestibingon" järjestämisestä, sekä tehtiin alustavia valmisteluja Suomesta tänne vierailemaan tulevien nuorisoliittolaisten tilaisuuksien järjestämiseksi ja lämpimästi odotettujen TUL:n naisvoimistelijain vastaanottamiseksi.

Kokoukselle esitetty rahastonhoitajan George Gustafsonin raportti viimeksikuluneen 7 kuukauden ajalta osoitti että menot olivat hieman ylittäneet tulot — johtuen se kokonaan urheilukentän kunnallisverojen (lähes $1,500) aiheuttamasta lisämenosta. Käydyn keskustelun perusteella sai johtokunta lisävaltuuksia "kenttäkysymyksen" ratkaisun nopeistuttamiseksi.

Tässä yhteydessä päätettiin järjestää tänäkin syksynä suuri harvesti- eli elonkorjuubingo, jonkalaiset tilaisuudet ovat menneinä vuosina olleet erittäin kansanomaisia ja suosittuja. Asian edistämiseksi valittiin 14-henkinen komitea ja samalla vedottiin niin alueen farmareihin kuin kotipuutarhureihinkin maan tuotteiden lahjoittamiseksi taas tähän tilaisuuteen. Harvestibingo on syysk. 30 pnä.

Erikoista mielenkiintoa herätti kokouksessa Suomi-Seuran toiminnanjohtajan Tauri Aaltion Helsingistä osastollemme lähettämä kirje, missä tiedoitetaan, että nuorisoliittolaisia tanssijoita, laulajia ja soittajia saapuu marraskuussa Sudburyyn ja ehdotetaan että heidän tilaisuutensa järjestettäisiin yhteisin voimin CSJ:n Sudburyn osaston Finnish-haalille Sudburyssa ja v.- ja u.-seura Voiman Suomi-Rannan haalille Long Lakella. Kokous suhtautui täysin myönteisesti asiaan ja valitsi kolmihenkisen komitean asiaa edistämään osaston kohdalta.

Kokouksessa tervehdittiin eri järjestöosastoista muodostetun yhteisen komitean tekemiä valmisteluja TUL:n naisvoimistelijain kahden erillisen juhlan järjestämiseksi Sudburyssa. Osasto puolestaan tulee antamaan kaiken mahdollisen apunsa jo alkuvalmistelujen teossa, lukeutuen niihin vierailijain vastaanotto sekä majoituksen järjestäminen jne. Ko. TUL:n naisvoimistelijaryhmä saapuu Canadaan lokakuun lopulla vierailtuaan mainioine voimistelutilaisuuksineen sitä ennen useissa Euroopan maissa.

"Uutena asiana" kokoukselle esitetty ehdotus kahviaisten ja muiden illan istujaisten järjestämiseksi välipaloiksi nostatti vilkkaan keskustelun ja päätöksenä tuli, että jos tällaisia rupattelutilaisuuksia kaivataan pitkien syysiltojen ratoksi, niitä ruvetaan myös järjestämään. Ensimmäinen kahviaisilta järjestetään yhteisvoimin Hannes ja Emmi Suomalan sekä Anton ja Hilja Kaislan. Kaikki kansalaisemme ovat tervetulleita näihin illatsuihin, joista ilmoitetaan aikanaan julkisesti.

Osastolle oli saapunut virallinen kutsu Laurentian yliopiston virallisen avajaisjuhlaan, laitoksen kulmakiven laskemistilaisuuteen, mikä on lokakuun 8 pnä. Osaston virallisesksi edustajaksi mainittuun arvojuhlaan valittiin George Gustafson.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Oskar Männistö.

Sudburyn alueen työläisillä oli työnpäiväjuhla

Mine Mill-union viime maanantaiksi työnpäiväksi, järjestämään autokulkueeseen osallistui sen järjestäjien arvion mukaan yli kaksi mailia pitkä jono autoja. Autot lähtivät puolen päivän aikana union haalilta ja suuntasivat matkansa kohti union kesäkeskusta Richard Lakella missä yli 2,000 ihmistä kuuli siellä esitetyt puheet.

Union kansallinen sihteeri Wm. Longridge puhui International Nickel-yhtiön Manitobassa käymän lakon yhteydestä Sudburyssa oleviin saman yhtiön työläisiin ja siitä, että tässä lakossa olisi tarpeellista saada huomattavia parannuksia tämän yhtiön työläisten elinehtoihin.

Mine Mill-union paikallisosaston 902:n presidentti Bob Peterson esitti mainitun paikallisosaston jäsenten tervehdyksen ja vakuutti, että nämä jäsenet tulevat antamaan täyden kannatuksensa 598n jäsenille heidän pyrkiessä uudelleen edustamaan Incon kaivos- ja sulattomotyöläisiä.

Yhtenä huomattavimmista puhujista oli Canadan tekstiilimammattiyhdistyksen neuvoston sihteeri Madeleine Parent Montrealista. Hän korosti, että on tarpeellista kiinnittää huomiota Canadan järjestymättömien työläisten järjestämiseen ja arvosteli sitä, että AFL-CIOn ja CLCn piireissä on turvauduttu "reittaamisiin" — siihen, että on pyritty "varastamaan" toisten unioiden jäseniä sen sijaan, että olisi pyritty viela järjestymättömien työläisten järjestämiseen.

Sudburyn työläisten työkisten juhlan yhteyteen oli järjestetty urheilukilpailuohjelma niin aikuisille kuin lapsillekin.

Mary Saari haudattiin eilen

Sudburyn seudun pitkäaikainen asukas Mary Saari (os. Pehkonen) kuoli viime sunnuntaina Sudbury Memorial sairaalassa. Hän oli kuollessaan 69 vuoden ikäinen.

Lähinnä jäi suremaan yksi sisko, Kirsti Pehkonen Suomessa ja paljon ystäviä ja tuttavia täällä Sudburyn alueella.

Mrs. Mary Saari haudattiin eilen (keskiviikkona) Jackson & Barnard hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan.

KOKOUSKUTSU
SUDBURYN TUOTTAJAIN JA KULUTTAJAIN OSUUSMEIJERIN (LTD.)
jäseniä kutsutaan
PUOLIVUOSIKOKOUKSEEN
Sampo-haalilla
468 Antwerp Street, Sudbury, Ontario
Maanantaina, syyskuun 28 pnä 1964
kello 10 ap.
Kokouksessa käsitellään kaikki sääntömääräiset asiat.
S. SARKIOJA, sihteeri.

Ei ollut pulpetteja 240 lapselle lomaa

Kahdeksan huoneen ranskankielisen keskuskoulun 240 oppilaan ensimmäinen koulupäivä muuttuikin lomapäiväksi kun koulussa oli pulpetit ainoastaan opettajia varten. Koululaiset saapuivat koulubusseilla Naughtonin ranskankieliseen St. Christopher's kouluun kolmesta eri townshipistä.

Lapset kuljetettiin ajoissa kouluun uusilla busseilla, mutta heitä varten ei ollutkaan pulpetteja. Torontosta oli lähetetty 250 pulpettia mutta ne olivat joutuneet harhateille. Pulpettien olisi pitänyt olla paikoillaan koulussa syyskuun 2 päivänä.

Koululautakunnan sihteeri pastori Joseph M. Hompef sanoi, että lautakunta on päättänyt pidättää pulpettien maksua yhdellä kuukaudella jokaista niiden viipymispäivää kohti. Jos on tarpeellista, että koulu suljetaan, niin lautakunta on päättänyt ryhtyä lainmukaisiin toimenpiteisiin vaatiakseen vahingonkorvauksia pulpetteja hankkivalta yhtiöltä, siinä tapauksessa, että koulu sulkemisen vuoksi menettää maakunnan koululle myöntämää päivittäistä avustusta.

Naughton sijaitsee noin 10 mailia Sudburysta länteen no. 17 maantien varrella. Suurin osa koulun oppilaista on aikaisemmin käynyt kansakoulua kolmessa eri townshipissä.

Hamernykiä syytetään taposta

Suurvalamiehistö totesi viime tiistaina, että 32-vuotiasta Henry Hamernykiä vastaan voidaan nostaa syytös taposta. Valamiehistö totesi myöskin, että murhasyytöstä häntä vastaan ei voida nostaa.

Hamernyk on syytettynä 25-vuotiaan vaimonsa—Marie Jean, helmikuun 19 pnä tapahtuneesta taposta. Hamernykin vaimon ruumis löydettiin raa'asti ruhjottuna hänen Montague-kadulta vuokraamansa asuntonsa olohuoneen lattialta.

Mrs. Hamernyk joutui suuren huomion kohteeksi viime joulukuussa kun hän luovutti neljä pientä lastaan Sudburyn alueen lastensuojeluyhdistykselle, sen jälkeen kun kaupungin huoltovirasto kieltäytyi antamasta hänelle rahaa ruokamaksuosoitusten sijasta.

Kaupungin huoltoviranomaiset väittivät, että mrs. Hamernyk menetti huoltorahan saannin mahdollisuuden kun hän osti käytetyn jääkaapin, jonka mrs. Hamernyk väitti olevan välttämättömän lapsien ruoan säilyttämiseksi.

TILATKAA VAPAUS!

Etsivä syytteeseen nuorukaisen pahoinpitelystä

Erästä kaupungin etsivää syytetään entisen torontolaisen poliisin 16-vuotiaan pojan pahoinpitelemisestä. Pahoinpitelyn sanotaan tapahtuneen kuulustelujen aikana, joita suoritettiin Paris-kadulla sijaitsevan kaupan ryöstöyrityksen jälkeen.

Etsivä Bill McIntosh joutuu vastaamaan poliisioikeudessa tänä perjantaina Douglas Martinin pahoinpitelysyytökseen.

Syytöksen nosti pojan isä Tom Martin, joka omistaa mattojen puhdistusliikkeen, mutta oli viime maailmansodan aikana kolme vuotta Torontossa poliisina.

Pojan pahoinpitelemisen sanotaan tapahtuneen etsivä McIntoshin toimesta kaupungin poliisiaseman kellarissa, jonne Martin ja hänen ystävänsä 16-vuotias Mark Edwardson vietiin kuulusteltavaksi.

Douglas Martin vietiin jäljestäpäin lääkäriin, mutta hän ei tarvinnut hoitoa.

Taito Swanin viimeinen matka

Beaver Lake. — Tiistaina, kuluvan kuun 1 päivänä levisi kylässämme suruviesti, että paikkakunnallamme suurimman osan elämäänsä asunut ystävämme Taito Swan oli kuollut Sudburyn General sairaalassa ihmiskunnan vitsauksen syöpätaudin murtamana. Tieto ei tullut yllättäen, sillä tiesimme, että Taiton elämänpäivät olivat luetut.

Taito Swan oli syntynyt Saarijärvellä Suomessa, kesäkuun 30 pnä, 1916, ollen siis kuollessaan 49 ikävuodellaan. 1924 hän saapui vanhempiensa mukana Canadaan asuen koko ajan täällä Beaver Lakella, lukuunottamatta niitä aikoja, kun oli työmailla. Täällä hän kävi koulunsa myöskin. Hänessä menetimme paikkakunnalle nimen ja ystävällisen ihmisen joka ei varmaankaan kenellekään elämässään sanonut pahaa sanaa, vaan aina hymyillen otti osaa keskusteluun ja työhön. Vainaja saatettiin viimeiseen lepoonsa kotikylän kalmistoon suuren ystäväjoukon saattamana, perjantaina, kuluvan kuun 4 päivänä.

Papilliset tehtävät suoritti pastori P. Heinilä joka puhui vainajan muistolle kauniita sanoja.

Kantajina toimivat Ilmari Manninen Onni Rossi Jr., Albert Rossi, Sulo Rossi, Eino Rossi ja Frans Rossi.

Kuinka pidetty ihmisenä Taito oli, siitä puhuivat kaunista kieltä ne runsaat ihanat kukkaset ja seppeleet jotka peittivät vainajan hautaa. Suomalaisen perinnäistavan mukaan oli Beaver Laken haalille järjestetty kahvitarjoilu vainajan muistolle, jonne oli saapunut paljon kansaa haudalta kunnioittamaan ja muistelemaan edesmenneen ja hyvän riveistämme poistuneen ihmisen muistoa.

Lepää rauhassa Taito, hyvä naapuri, vaatimaton ja aina ystävällinen ihminen. Keveät mullat haudallesi. Kauan tulemme muistamaan valoisaa muistoasi. Lähinnä suremaan jäivät vanhemmat, veli Toivo Swan perheineen Beaver Lakella, sisko Aune (Valli) Torontossa ja muut sukulaiset ja ystävät täällä ja kotimaassa. — N.

Pommi Barry lupaa poistaa valloista asevelvollisuuden

Prescott, Arizona. — Senaattori Goldwater aloitti viikon lopulla vaalikampanjansa lupaamalla, että sotaisista suunnitelmistaan huolimatta hän lopettaisi amerikkalaisten nuorukaisten pakko-oton armeijaan, ja hän syytti että presidentti Johnson on väärinkäyttänyt asevelvollisuuspakkoa sosiaalisten ja poliittisten tavoitteiden hyväksi.

Asevelvollisuuden poistamislupauksesta huolimatta senaattori Goldwater puhui kuitenkin sotavalmeudesta, sanoen:

"Meidän tänään aloittamamme vaalikampanja on pyhitetty valmeuteen perustuvalle rauhalle, edistykseen vapauden kautta, tarkoituksenmukaisuudelle perustuslaillisen järjestyksen kautta. Minun tarkoituksenani ei ole olla sodanajan presidenttinä. Republikaanipuolue on rauhan puolue."

Viitaten siihen, että republikaanipuolueen tarkoituksena on huonontaa sosiaalista huoltoa niin, että kukin yksilö — rahatonkin — voi paremmin käyttää hyväksi omia rahojaan, kuten hän selitti, senaattori Goldwater sanoi: "Järkevyys vaatii, että me ryhdymme hitaasti mutta jatkuvasti vetämään keskushallitusta takaisin sen monista aiheettomista sekaantumisista meidän yksityiselämäämme. Republikaanipuolue antaa teidän käyttää enemmän omaa rahaanne omaan tarkoitukseenne."

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Mine Millin kannattajat aloitti korttien allekirjoittamisen

Mine Millin paikallinen osasto No. 598 on ilmoittanut virallisesti aloittaneensa kampanjan voittaakseen takaisin työläisten edustuksen Incossa.

Mine Mill menetti edustusoikeutensa teräsuniolle 1962 pitkien oikeuskäyntien jälkeen, jotka olivat uutisina yli Canadan vuoden ajan. Mine Mill edusti Incon työläisiä 17 vuotta.

Paikallisosasto No. 598 presidentti Nels Thibault sanoi tiistaina, "että miehet ovat aloittaneet korttien kirjoituksen ja takaisin kirjoittajien määrä on valtava".

Kun häneltä kysyttiin, että onko Mine Millin jäsenmäärä kasvanut sen jälkeen kun takaisinkirjoittaminen aloitettiin Thibault sanoi, että numerotietoja ei anneta julkisuuteen, "mutta määrä on huomattavasti suurempi kuin mitä terästyöläiset haluavat nähdä".

Maakunnan työsuhdelautakunnan lain perusteella Mine Mill voi suorittaa allekirjoitettujen korttien keräystä jäsenistöltä nyt, mutta ei voi aloittaa avonaista kampanjaa edustusoikeuden hakemisesta ennen kuin toukokuussa 1965.

Mine Mill menetti edustusoikeutensa terästyöläisten uniolle pitkän ja likaisen hajoitustyön johdosta helmikuun 27 ja maaliskuun 1 päivän välisenä aikana vuonna 1962 suoritetussa äänestyksessä, jonka tulokset laskettiin vasta kesäkuun 12 päivänä 1962.

Terästyöläisten unio "voitti" monen mielestä kyseenalaisissa olosuhteissa edustusoikeuden ainoastaan 15 äänellä. Terästyöläiset saivat 7,182 ääntä Incon 14,333:lta työläiseltä.

Mine Millin yritykset saada oikeuden kautta äänestyksen tulokset kelvottomiksi hylättiin.

E-KOREAN TIEDOTUSMINISTERI EROSI

Söul. — Etelä-Korean tiedotusministeri Soo Jung Lee on eronnut hallituksen ehdotettua toimenpiteitä neljää johtavaa päivälehteä vastaan. Nämä lehdet vastustavat hallituksen lehdistöpolitiikkaa, kerrottiin tavallisesti luotettavista lähteistä keskiviikkona. —

Tiedotusministeriöstä ilmoitettiin keskiviikkona ministerin eronneen "terveydellisistä syistä".

— Välit meni rikki, kertoi nuori mies toverilleen.

— Miksi ihmeessä?

— Hän kysyi, tanssinko minä.

—Mitä pahaa siinä sitten oli?

— Tanssin juuri silloin hänen kanssaan.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

BAY COLLEGE FLOWERS LTD.
Kukkia kaikkiin tilaisuuksiin
EM 6-7000 — EM 6-5467
61 College St., Toronto 2, Ontario

Aikoessanne MYYDÄ tai OSTAA kodin
soittakaa minulle
Miss Laila H. Wuori
Toronton kiinteimistölautakunnan jäsen edustaen:
NEWMAN & NEWMAN
yhtiötä
PUH. TOIMISTOON 537-3411
KOTIIN WA 2-9565

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Viking Meat & Sausage Co.
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
10 Willison Sq. EM. 3-7616
(1 kulma etelään Dundas-Spadina kulmasta)
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Avoinna maanantaina ja keskiviikkona klo 8—6 ip., torstaina ja perjantaina klo 8—7.30 ip., lauantaisin klo 8—2 ip.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2101 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Puhelin HU 9-4988
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

Parkway Bakers Suomalainen leipomo
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, olkeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
KAHVIA EDELLEENKIN SAATAVANA
Auki keskiviikkona: maanantaista keskiviikkoon 9—6, torstaina klo 9—7, perjantaina klo 9—8 ja lauantaina klo 9—4.
AKE SAARINEN
290 Queen St. West EM 3-7676 Toronto 2-B, Ont.

MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
Yli 30 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6—9488
BARRIE: 107 Dunlop Street East PA. 6—6525
SARNIA: 125 North Front Street ED. 6—6169

Kuuluisan canadalaisen kirjailijan
MAZO DE LA ROCHEN
JALNA-sarjan ROMAANIT
saatavana nyt täydellisenä, kaikkiaan 16 osaa
Mazo de la Roche on saattanut elämäntyönsä päätökseen. Hän kuoli 82-vuotiaana 1961 Torontossa. Neljän vuosikymmenen aikana hän kirjoitti Jalna-romaanejaan. Tämä maailmankuulu sukuromaanisarja on saavuttanut Suomessakin valtavan suosion — Jalna-teosten yhteinen painosmäärä kohoaa jo yli 570,000 kappaleeseen. Sarjaan kuuluu kuusitoista romaania, joista jokaisen voi lukea erikseen — mutta LUETTUANNE YHDEN HALUATTE LUKEA NE KAIKKI.
Tämä sukuromaanisarja käsittää kaikkiaan 6,555 sivua.

Jalnan synty — 401 sivua	Jlanan perintö — 511 sivua
Jalnan aamu — 327 sivua	Jalnan isäntä — 421 sivua
Jalnan kotiopettajatar — 376 siv.	Jalnan kukoistus — 428 sivua
Jalnan nuori Renny — 337 sivua	Näkemiin Jalna — 463 sivua
Jalnan kevät — 358 sivua	Jalnan miehet palaavat — 506 s.
Jalnan veljekset — 338 sivua	Rennyn tytär — 451 sivua
Jalna — 381 sivua	Kosijoita Jalnassa — 398 sivua
Jalnan perhe — 483 sivua	Juhlat Jalnassa — 376 sivua

TEOKSEN HINTA:
Kaikki 16 osaa yhteensä $39.85
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. Box 69, Sudbury, Ontario